

**KATOLIŠKI
MISIJONI
MAJ - 1978**

LAS MISIONES CATOLICAS

CINCUENTA AÑOS DE SERVICIO MISIONERO DE LA AGENCIA INTERNACIONAL FIDES

(Fín.)

El servicio de la agencia FIDES fue precisado así en su primera presentación: "La agencia FIDES procurará suministrar a los directores de la Propagación de la Fe medios de publicidad distribuidos en dos categorías: 1) Noticias y fotografías de actualidad, tales que resulten útiles no sólo a la publicación de los anales y revistas misionales, sino también a la prensa no meramente misional de todos los países. 2) Estudios sobre las condiciones actuales de las misiones y sobre argumentos religiosos y sociales de las mismas, en cuanto puedan ejercer influencia en la conversión de los no cristianos".

Al celebrar el cincuentenario, los que actualmente colaboran en el trabajo de la agencia FIDES expresaron en primer lugar su reconocimiento a los ideadores y a cuantos apoyaron la iniciativa: la Sagrada Congregación de "Propaganda Fide", el Consejo general de la Obra Pontificia de la Propagación de la Fe, y el mismo Papa Pío XI que bendijo el proyecto, así como a todos los que han sostenido la actividad y desarrollo de la agencia FIDES con la propia colaboración, y de modo especial a sus corresponsales de las misiones. En 1927, la Sagrada Congregación de "Propaganda Fide" tenía como Prefecto al cardenal Willem M. van Rossum, y como Secretario a mons. Francesco Marchetti Selvaggiani. Y éste era al mismo tiempo Presidente de la Obra Pontificia de la Propagación de la Fe, con mons. Giuseppe Nogara, secretario general de la Obra. Se tributó un particular homenaje de gratitud al organizador y primer jefe de redacción y director de la agencia FIDES, padre John Considine, estadounidense y miembro del instituto de Misioneros de Maryknoll. Había venido a Roma al final de 1924 para examinar el material misionero enviado por el instituto de Maryknoll para la exposición misional organizada bajo el patrocinio de la Santa Sede con ocasión del Año Santo de 1925. Al año siguiente, el padre Considine trabajó en "Propaganda Fide" para compilar datos acerca de las misiones. Aquella exposición misional descubrió y puso en primer plano de la atención del mundo católico la gran empresa misionera de la Iglesia, pero reveló también la falta de información misionera y su necesidad. Esta constatación hizo surgir el proyecto de la agencia FIDES.

Na naslovni strani: Najznamenitejši starinski stolp v New Delhi, Indija, ki si ga je ogledal tudi obiskovalec slovenskih misijonarjev v Aziji.

TVEGANO DELO

V vsem dvajsetem stoletju se teža misijonskega vprašanja ne suče toliko okoli števila misijonarjev kakor okoli osrednjega vprašanja, kako naj se Cerkev vcepi v kulture narodov, med katere prihaja.

Sprva je bil govor o prilagojevanju, adaptaciji. Pa izraz ne zadene bistva. Kdo bi ga lahko razumel le tako, da gre za neko psihološko prilagojevanje tujih misijonarjev in z njimi Cerkve miselnosti misijonskih narodov. Danes se bolj uporablja izraz inkulturacija, kar naj pomeni vcepljanje krščanstva v kulturo posameznega misijonskega naroda. Za to besedo stoji kar teološko mnenje, da ni samo judovstvo pripravljalo svoj narod na prihod Kristusa, pripravljale so ga in ga še pripravljajo za vsak narod starodavne kulture, v katerih so živeli in še živijo. Tako naj bi bila preteklost vsakega naroda priprava na trenutek, da stopi v sredo njegove omike Kristus kot dopolnjenje vsega iskanja.

Na raznih škofovskih zborovanjih v misijonskih deželah, še bolj na srečanjih strokovnjakov za posamezna področja vedno bolj jasno prihaja do izraza ta težnja: Cerkev se vceplja kot plemenita mladika že na obstoječo trto. Kot vsaka primerja, seveda tudi ta šepa.

Na afriškem zborovanju letošnjega februarja v Kinšasi, ki je bilo prav temu problemu posvečeno, so padale podobne misli: „Krščanstvo moramo še globlje zakoreniniti v afriško omiko in ga povezati z afriško miselnostjo.“ Dalj gre izjava afriškega duhovnika: „Priznamo, da je Bog v zgodovini človeškega odrešenja poklical za svoje izvoljeno ljudstvo Izraelce, toda nikakor nočemo izgubiti vrednot in veličine naše domače zgodovine.“ Jezuit Mveng trdi, da so afriška verstva izročila, ki oblikujejo miselnost družbe. „Pri njih bomo našli elemente za to, kako se Afričan izraža o Bogu, kako najlažje živi z Bogom in kako se po svoje izraža v stavbarstvu, umetnosti in liturgiji.“

Višek pa je izjava zastopnika Rima msgr. Rossano: „Prikloniti se bo treba tudi pred nenapisanim razodetjem, ki se je ustno prenašalo skozi stoletja.“

Iz vsega je čutiti skrb: kako napraviti krščanstvo posameznim narodom avtentično, pristno. A Cerkev ima za seboj težko izkušnjo. Pred tristo leti so se razbili misijoni v Indiji, na Kitajskem in na Japonskem prav ob tem vprašanju. Res, čas ni bil dozorel. Posamezniki, ki so ga prehiteli, kot sta bila De Nobili in Ricci, so bili osamljeni. A tudi danes gre za rešitev, ki ima dva pola: kako rešiti afriško, kitajsko, japonsko, indijsko avtentičnost, pa nič manj, kako rešiti katoliško avtentičnost.

Kajti v skrbi, da postane Cerkev pristno afriška, kitajska, japonska, lahko izgubi na svoji katoliški pristnosti. In s tem bi misijonsko delo ne bilo opravljeno. Nasprotno: namesto pluralizma raznih kultur, ki bi bile sicer vse poplemenitene s krščansko resnico in božjo milostjo, bi se Cerkev razkosala v ločene krajevne cerkve, ki pa ne bi bile več Kristusova Cerkev.

Zato je v iskanju teh rešitev še veliko nedorečenega. Hvala Bogu, čas je drugačen in pri reševanju teh problemov je v rabi dia'og, izmenjava misli, ki naj iščejo najboljšo pot in najboljšo rešitev, da bo Cerkev ne le v načelu, ampak dejansko vesoljna.

F S

TRIDESET LET

IZSELJENSKIH „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

Meseca maja 1948, torej pred tridesetimi leti, je izšla prva številka „Katoliških misijonov“ v izseljenstvu.

Od ustanovitve leta 1923 do leta 1945 so „Katoliški misijoni“ izhajali v Sloveniji, torej 23 let. Nato so izhajali v begunstvu, v taborišču Senigalija oziroma v Rimu kot razmnoženina, torej niso povsem prenehali. Kot tiskovina pa so spet začeli izhajati v maju leta 1948, in sicer v argentinskem Buenos Airesu. Od tedaj naprej izhajajo tu neprenehoma že 30 let.

Kaj skušajo biti „Katoliški misijoni“ še danes, je bilo zapisano na strani 79 prve številke letošnjega letnika in naj tu ponovimo:

Slovenski glas o prizadevanju Kristusove Cerkve za razširjenje božjega kraljestva po vsej zemlji;

glasilo vseh slovenskih misijonarjev in misijonark in glasilo slovenskega misijonskega zaledja;

vez med slovenskimi misijonarji samimi in z nami, njihovimi rojaki po svetu;

klicar k posnemanju misijonarjev v žrtvovanju;

buditelj novih misijonskih poklicev.

To in še kaj je bilo poslanstvo „Katoliških misijonov“ ob ustanovitvi, to v 23 letnem življenju v domovini in isto že 30 let v izseljenstvu.

K
A
T
O
L
I
Š
K
I

M
I
S
I
J
O
N
I

Z BARAGOM NA ČELU OBNAVILJAMO "KATOLISKE MISIJE"

LAS MISIONES CATICAS

IZ VSEBINE:

Po uvodnih besedah "Misijonskim prijateljem" objavljamo v tej prvi številki zanimiv sestavek iz še ne tiskanega obsežnega misijonskega dela "Ljubimo Cerkev": "Misli sem kakor otrok". Nato prikažemo bralcem vrsto novih slovenskih misijonarjev, ki so resnično dragoceni "Begunski sadovi". Še posebej je predstavljen najnovejši "sad" — "Dr. Janež Janez, prvi slovenski misijonski zdravnik". Eden novih misijonarjev g. Prebil Andrej CM nato opisuje svoja doživetja: "Na potovanju z msgr. Kerecem", g. Karel Welbang CM pa svoje obiske po svetih krajih Palestine ra poti "Do cilia". Priča vstajenja svobodne Indije g. Pavel Bernik S. S. pa nam v članku "Neodvisna Indija" podaja svoje vtise in misli na dan proglasitve. Sleda pisma raznih misijonarjev: "Misijonarii nišejo". Nato urednik vabi misijonske prijatelje, kaj se vključijo v "Misijonsko sotrudištvo slovenskih lazaristov". Končno "Katol. misijoni" v članku "In Baraga..." opozore izseljence, naj ne pozabij; na priprošnjo tega našega svetniškega misijonarja.

Vsi, ki kakor koli sodelujemo pri listu, lastništvo, uredništvo in uprava, pisci, med njimi posebno dopisniki—misijonarji, tiskarji in naročniki — vsi smo veseli, da moremo vsak po svoje pripomoči k izpolnjevanju tako vzvišenega poslanstva našega lista.

Hvala večnemu Bogu za to milost sodelovanja pri razširjanju evangelija in božjega kraljestva na zemlji!

Hvaležni pa smo lahko tudi drug drugemu, saj so „Katoliški misijoni“ sad združenih moči slovenskega božjega ljudstva v izseljenstvu in zamejstvu.

Držimo skupaj še naprej, vsi v zvestobi misijonski ideji!

Morda bo v bodoče ta zvestoba terjala še več žrtev; ne ustrašimo se jih, za preveliko reč gre!

Izdajatelj „Baragovo misijonišče“ prosi poverjenike, naročnike in podpornike lista, da v bodoče velikodušno utrpite vsako povišanje naročnine. „Katoliški misijoni“ se zdaj tiskajo le v 1.900 izvodih, od katerih jih velik odstotek pošiljamo brezplačno. Če smo doslej kljub nizki nakladi mogli izdajati list v dokaj čedni obliki za nizko naročnino, je bilo to zato, ker je bil tisk v Argentini do pred kratkim razmeroma poceni. Zdaj je to vse drugače. Odslej bomo mogli list izdajati na tej višini samo z zelo povišano naročnino. Ker pa te še daleč ne bomo mogli dvigniti toliko, kot bi bilo potrebno, pač radi tega ne, ker bi je mnogi nam ljubi naročniki ne mogli plačevati, zato **LEPO PROSIMO VSE TISTE NAŠE NAROČNIKE, BRALCE IN PRIJATELJE, KI ZMORETE, DA VELIKODUŠNO PRISPEVATE V TISKOVNI SKLAD „KATOLIŠKIH MISIJONOV“**, ki bo odslej temelj nadaljnjemu izdajanju lista.

S pomočjo naših naročnikov in podpornikov smo mogli izseljenske „Katoliške misijone“ vzdrževati 30 dosedanjih let, zaupamo, da nam jih boste pomagali izdajati vse dotlej, dokler ne začno izhajati spet v domovini, kar Bog daj čim prej!

POSEBNO NUJNA PROŠNJA

vsem naročnikom z zaostalo naročnino: Nekaterim, vsaj 100 jih je, pošiljamo list, ki so v zaostanku s plačilom nekateri že deset let in manj. Ko ta naš poziv ob tridesetletnici izseljenskih „Katoliških misijonov“ berete, vsaj ob tej naši stiski poravnajte svoje obveznosti!

Lepo Vas prosimo!

30 LET MISIJONSKI ZDRAVNIK

Dr. Janez Janež bo 24. maja 1978 obhajal tridesetletnico svojega misijonskega žrtvovanja.

Pred 30 leti ga je ladja iz Buenos Airesa odpeljala na Kitajsko, kateri je posvetil vso svojo ljubezen in svoje izredne kirurškične sposobnosti.

Morda ne bi mogli bolje obuditi spominov na veliki čas dr. Janeževega odhoda v misijone, kakor če iz tedanjih „Katoliških misijonov“ povzamemo objave o tem.

V prvi številki izseljenskih „Katoliških misijonov“, ki je izšla prav za dr. Janežev misijonski odhod, dr. Janež sam najprej poda svoje misli in želje ob odhodu:

„28. maja 1945 sem se peljal z velikim transportom naših ljudi proti Pliberku. Ob izročitvi sem se rešil s skokom v rženo njivo. Uro pozneje je odpeljal vlak to mladino v smrt; na kolodvoru je nastal molk, moje misli so pohitele nazaj in naprej. Spomnil sem se, da sem istega dne 8 let prej končal svoje študije, da sem kot študent in zdravnik želel v misijone. Ob tretji obletnici rešitve odhajam tja, kjer naši misijonarji in sestre že dolgo vrsto let požrtvovalno in uspešno misijonarijo. Odhajam z željo, da bi moja pomoč njim bila najlepši dokaz zahvale za rešitev, obenem pa najlepša molitev in spomin tistim, ki so morali ob tej obletnici v smrt.

Ob odhodu pošiljam preko „Katoliških misijonov“ lepe pozdrave moji mami in domačim in domovini, številnim znancem po vseh mogočih delih sveta, posebno lepe pozdrave in zahvalo tistim, ki so mi omogočili to pot.

Dr. Janez Janež.“

Dr. Janež ob odhodu.

Nato urednik razpravlja o pojavu laičnih misijonarjev, zlasti misijonskih zdravnikov. Zaključí pa z naslednjim prikazom, kako je dr. Janež prišel do poklica misijonskega zdravnika:

„Slovinci smo v pogledu misijonskega dela še prav majhni in malo pomembni, a ne tako v pogledu misijonske ideje. Tu smo se v zadnjih letih že precej dvignili. Tako je tudi že prodrla med mlado slovensko katoliško izobraženstvo ideja laičnega misijonarja, ki jo je zlasti širila misijonska organizacija Misijonska dijaška zveza.

Nikdar pa si slovenski misijonski delavci niso mislili, da bi ideja slovenskega laičnega misijonarja-izobraženca tako hitro tudi meso postala, in to celo v razmerah, kakor so danes.

A kakor da bi Bog hotel potrditi to idejo, je dal Slovencem prvega misijonskega zdravnika v osebi dr. Janeza Janeža, ki koncem maja odpotuje na Kitajsko v apostolsko prefekturo Čaotung, ki jo kot apostolski administrator že deset let vodi Slovenec, mons. Jožef Kerec, salezijanec, iz Prekmurja doma.

Ko se je ta največji živeči slovenski misijonar v letu 1946 mudil v Rimu, je uredniku „Katoliških misijonov“ med drugim izrazil tudi željo po slovenskem zdravniku za misijonsko bolnico v Čaotungu, ki je v lasti in vodstvu slovenjebistriških šolskih sester. Morda si je mons. Kerec mislil, da je s tem pač izrazil svojo „pobožno željo“, ki pa še zlepa ne bo postala resnica. Toda že po nekaj mesecih je prejel od urednika „Katoliških misijonov“ sporočilo, da se je za Kerečev misijon javil dr. Janez Janež.

A hoteti v misijone in priti v misijone, to je dvoje. Kdo bi popisal vse težave, ki jih je bilo treba skozi dobo dveh let premagovati, da je uspelo dr. Janežu odpreti pot do cilja! In koliko vztrajnosti je bilo treba vsem, ki so se za to trudili, zlasti dr. Janežu samemu! Še duhovnik in redovnica, zlasti če sta begunska Slovenca, takorekoč brezpravna, težko dosežeta danes misijone, kaj šele laik.

A z božjo pomočjo je šlo. Dr. Janež se je podal čez hribe iz Avstrije v Rim, in ker mu tam ni bilo obstati, iz Rima v Argentino. Tačas je mons. Kerec poslal uredništvu KM za vožnjo potrebni denar, uredništvu KM pa je uspelo doseči tudi za dr. Janeža takozvani misijonski potni list in kitajski vizum.

Dr. Janež se je rodil 14. januarja 1913 v Dolskem pri Ljubljani. Študiral je na ljubljanski klasični gimnaziji, nato na medicinski fakulteti v Ljubljani, Zagrebu in Gradcu, kjer je maja 1937 promoviral. Nato je bil zdravnik I. kirurškega oddelka Ljubljanske javne bolnišnice, kjer je položil izpit za specialista kirurgije. Na specialnih študijah je bil na klinikah v Beogradu in na Dunaju. Kot protikomunistični begunec je bil zdravnik v raznih taboriščih v Avstriji. V Argentino je prišel 4. decembra 1947 in bil do odhoda na Kitajsko nočni zdravnik v ambulanti ministerstva za javna dela na Barrio Perón.“

V drugi številki izseljenskih KM pa je pod naslovom „Slovo...“ objavljeno sledeče poročilo o tem, kako je dr. Janež res odšel:

„Nedelja, 23. maj 1948 je bil dan, ki ga je naredil Gospod, dvakrat Gospodov dan.

Po skupni slovenski maši v kapeli marianistov na Caballito v Buenos Airesu smo se zbrali v posebj okrašeni avli kolegija marianistov.

Urednik „Katoliških misijonov“ je prvi stopil na oder in obrazložil najprej vlogo zdravnika na katoliškem misijonu in kako smo Slovenci dobili prvega misijonskega zdravnika v osebi dr. Janeža. Nato je odhajajočemu misijonarju blagoslovil misijonski križ in mu ga izročil z željo, naj bi bil njemu kot misijonskemu zdravniku simbol in pobuda misijonskih žrtev, poganskim bolnikom pa spoznanje ljubezni Kristusove, ki misijonarja k žrtvovanju priganja.

V imenu „Društva Slovencev“ je vzel od dr. Janeža slovo predsednik Miloš Stare. Povdaril je, kako je dr. Janež ne le odličen zdravnik, specialist, ampak tudi vzoren Slovenec, ki je vedno živel z narodom in se žrtvoval zanj. Tudi v misijone gre kot zastopnik slovenskega naroda.

Gospodična Majerjeva Marica je gospoda doktorja pozdravila v imenu slovenskih deklet s toplo besedo, s šopkom rdečih nageljnov, povezanih s slovenskim trakom, in pa z obljubo, da bodo molile in žrtvovale zanj in za njegovo delo.

Tudi slovenski dušni pastir g. Orehar je povzel besedo in dr. Janežu voščil božjega blagoslova na misijonsko pot.

Končno je spregovoril še misijonar sam. Stal je pred nami v novi luči. V vsakdanjem življenju smo ga bili navajeni poslušati kot duhovitega šaljivca, ob katerem zlepa nisi vedel, ali gre zares ali je le šala. To pot pa smo vsi čutili v njem globoko resnobo človeka, ki se zaveda veličine poti in žrtve, ki jo nastopa. Ob njegovih besedah nihče ni mogel več dvomiti o vzvišenem namenu odhajajočega. Dejal je, kako je kot zdravnik vedno gledal in iskal le v delu za bližnjega v službi Boga svojo edino življenjsko srečo. Poklic misijonskega zdravnika mu bo pa to edino srečo še neskončno pomnožil.

Vsa slovesnost je navzoče globoko ganila; ob izvajanjih dr. Janeža pa se nam je ganotje zaiskrilo v očeh. Bili smo do dna prevzeti od veličine trenutka: ne toliko bridkost, vse bolj ponos, veselje ter vse blage želje so enako prevevale srca vseh in nas v hipu povezale v eno družino bratov in sestra, poslavljajočih se od najdražjega.

Iz dna duše smo za konec vsi zapeli himno „Hvala večnemu Bogu“ v zahvalo za novega misijonarja.

Naslednji popoldan so dr. Janeža spremili na ladjo njegovi najožji prijatelji iz vrst tukajšnjih „starih“ in „novih“ Slovencev. S šopkom v roki je prihitela k slovesu tudi mala Metka inž. Brodnikova. Namesto mame pa je odhajajočemu napravila križec na čelo gospodična Petelinova. V poznih popoldanskih urah je ladja dvignila sidro in nam odpeljala dr. Janeža, da ga pripelje Kitajcem.“

Dr. Janež je 20. septembra 1948 po večmesečnem potovanju končno došel na cilj — v Čaotung v provinci Yunnan na južnem Kitajskem. Tam je deloval v misijonski bolnišnici slovenskih sester v misijonu mons. Kereca do 10. januarja 1952, ko so rdeči zasegli bolnišnico in misijonarje, tudi dr. Janeža, priprli. Po mesecu in pol internacije v Čaotungu so dr. Janeža in slovenske sestre prepeljali v glavno mesto province Yunnan, v Kunming, kjer je bil že od srede oktobra 1950

Nato urednik razpravlja o pojavu laičnih misijonarjev, zlasti misijonskih zdravnikov. Zaključil pa z naslednjim prikazom, kako je dr. Janež prišel do poklica misijonskega zdravnika:

„Slovinci smo v pogledu misijonskega dela še prav majhni in malo pomembni, a ne tako v pogledu misijonske ideje. Tu smo se v zadnjih letih že precej dvignili. Tako je tudi že prodrla med mlado slovensko katoliško izobraženstvo ideja laičnega misijonarja, ki jo je zlasti širila misijonska organizacija Misijonska dijaška zveza.

Nikdar pa si slovenski misijonski delavci niso mislili, da bi ideja slovenskega laičnega misijonarja-izobraženca tako hitro tudi meso postala, in to celo v razmerah, kakor so danes.

A kakor da bi Bog hotel potrditi to idejo, je dal Slovincem prvega misijonskega zdravnika v osebi dr. Janeza Janeža, ki koncem maja odpotuje na Kitajsko v apostolsko prefekturo Čaotung, ki jo kot apostolski administrator že deset let vodi Slovenec, mons. Jožef Kerec, salezijanec, iz Prekmurja doma.

Ko se je ta največji živeči slovenski misijonar v letu 1946 mudil v Rimu, je uredniku „Katoliških misijonov“ med drugim izrazil tudi željo po slovenskem zdravniku za misijonsko bolnico v Čaotungu, ki je v lasti in vodstvu slovenjebistriških šolskih sester. Morda si je mons. Kerec mislil, da je s tem pač izrazil svojo „pobožno željo“, ki pa še zlepa ne bo postala resnica. Toda že po nekaj mesecih je prejel od urednika „Katoliških misijonov“ sporočilo, da se je za Kerečev misijon javil dr. Janez Janež.

A hoteti v misijone in priti v misijone, to je dvoje. Kdo bi popisal vse težave, ki jih je bilo treba skozi dobo dveh let premagovati, da je uspelo dr. Janežu odpreti pot do cilja! In koliko vztrajnosti je bilo treba vsem, ki so se za to trudili, zlasti dr. Janežu samemu! Še duhovnik in redovnica, zlasti če sta begunska Slovenca, takorekoč brezpravna, težko dosežeta danes misijone, kaj šele laik.

A z božjo pomočjo je šlo. Dr. Janež se je podal čez hribe iz Avstrije v Rim, in ker mu tam ni bilo obstat, iz Rima v Argentino. Tačas je mons. Kerec poslal uredništvu KM za vožnjo potrebni denar, uredništvu KM pa je uspelo doseči tudi za dr. Janeža takozvani misijonski potni list in kitajski vizum.

Dr. Janež se je rodil 14. januarja 1913 v Dolskem pri Ljubljani. Študiral je na ljubljanski klasični gimnaziji, nato na medicinski fakulteti v Ljubljani, Zagrebu in Gradcu, kjer je maja 1937 promoviral. Nato je bil zdravnik I. kirurškega oddelka Ljubljanske javne bolnišnice, kjer je položil izpit za specialista kirurgije. Na specialnih študijah je bil na klinikah v Beogradu in na Dunaju. Kot protikomunistični begunec je bil zdravnik v raznih taboriščih v Avstriji. V Argentino je prišel 4. decembra 1947 in bil do odhoda na Kitajsko nočni zdravnik v ambulanti ministerstva za javna dela na Barrio Perón.“

V drugi številki izseljenskih KM pa je pod naslovom „Slovo...“ objavljeno sledeče poročilo o tem, kako je dr. Janež res odšel:

„Nedelja, 23. maj 1948 je bil dan, ki ga je naredil Gospod, dvakrat Gospodov dan.

Po skupni slovenski maši v kapeli marianistov na Caballito v Buenos Airesu smo se zbrali v posebej okrašeni avli kolegija marianistov.

Urednik „Katoliških misijonov“ je prvi stopil na oder in obrazložil najprej vlogo zdravnika na katoliškem misijonu in kako smo Slovenci dobili prvega misijonskega zdravnika v osebi dr. Janeža. Nato je odhajajočemu misijonarju blagoslovil misijonski križ in mu ga izročil z željo, naj bi bil njemu kot misijonskemu zdravniku simbol in pobuda misijonskih žrtev, poganskim bolnikom pa spoznanje ljubezni Kristusove, ki misijonarja k žrtvovanju priganja.

V imenu „Društva Slovencev“ je vzel od dr. Janeža slovo predsednik Miloš Stare. Povdaril je, kako je dr. Janež ne le odličen zdravnik, specialist, ampak tudi vzoren Slovenec, ki je vedno živel z narodom in se žrtvoval zanj. Tudi v misijone gre kot zastopnik slovenskega naroda.

Gospodična Majerjeva Marica je gospoda doktorja pozdravila v imenu slovenskih deklet s toplo besedo, s šopkom rdečih nageljnov, povezanih s slovenskim trakom, in pa z obljubo, da bodo molile in žrtvovale zanj in za njegovo delo.

Tudi slovenski dušni pastir g. Orehar je povzel besedo in dr. Janežu voščil božjega blagoslova na misijonsko pot.

Končno je spregovoril še misijonar sam. Stal je pred nami v novi luči. V vsakdanjem življenju smo ga bili navajeni poslušati kot duhovitega šaljivca, ob katerem zlepa nisi vedel, ali gre zares ali je le šala. To pot pa smo vsi čutili v njem globoko resnobo človeka, ki se zaveda veličine poti in žrtve, ki jo nastopa. Ob njegovih besedah nihče ni mogel več dvomiti o vzvišenem namenu odhajajočega. Dejstvo je, kako je kot zdravnik vedno gledal in iskal le v delu za bližnjega v službi Boga svojo edino življenjsko srečo. Poklic misijonskega zdravnika mu bo pa to edino srečo še neskončno pomnožil.

Vsa slovesnost je navzoče globoko ganila; ob izvajanjih dr. Janeža pa se nam je ganotje zaiskrilo v očeh. Bili smo do dna prevzeti od veličine trenutka: ne toliko bridkost, vse bolj ponos, veselje ter vse blage želje so enako prevevale srca vseh in nas v hipu povezale v eno družino bratov in sestra, poslavljajočih se od najdražjega.

Iz dna duše smo za konec vsi zapeli himno „Hvala večnemu Bogu“ v zahvalo za novega misijonarja.

Naslednji popoldan so dr. Janeža spremili na ladjo njegovi najožji prijatelji iz vrst tukajšnjih „starih“ in „novih“ Slovencev. S šopkom v roki je prihitela k slovesu tudi mala Metka inž. Brodnikova. Namesto mame pa je odhajajočemu napravila križec na čelo gospodična Petelinova. V poznih popoldanskih urah je ladja dvignila sidro in nam odpeljala dr. Janeža, da ga pripelje Kitajcem.

Dr. Janež je 20. septembra 1948 po večmesečnem potovanju končno dospel na cilj — v Čaotung v provinci Yunnan na južnem Kitajskem. Tam je deloval v misijonski bolnišnici slovenskih sester v misijonu mons. Kereca do 10. januarja 1952, ko so rdeči zasegli bolnišnico in misijonarje, tudi dr. Janeža, priprli. Po mesecu in pol internacije v Čaotungu so dr. Janeža in slovenske sestre prepeljali v glavno mesto province Yunnan, v Kunming, kjer je bil že od srede oktobra 1950

Dr. Janez Janež — po 30 letih misijonskega dela.

interniran mons. Kerec. Na Veliki četrtek istega leta so vsem skupaj sporočili obsodbo: izgon iz dežele. Misijonarji so se zatekli v angleško kolonijo v kitajskem Hongkongu. Kamilijanski misijonarji, ki so bili tudi delovali v škofiji mons. Kereca in bili prav tako izgnani, so našega misijonskega zdravnika povabili s seboj na Formozo, veliki otok ob južni kitajski obali, kamor se je umaknila Čang-Kajškova armada in milijoni civilistov-beguncev; tam so kamilijanci nameravali ustanoviti misijonsko bolnico in razviti apostolsko delovanje. Dr. Janež je rad sprejel ta novi delokrog svojega misijonskega žrtvovanja, sicer ne več v slovenskem misijonu, a še vedno med Kitajci. V sredi oktobra 1952 dospe v Lotung, kjer je ostal vse doslej kot šef-kirurg bolnišnice oo. kamilijancev, ki je delovala v začetku v mali hišici, a se je razrasla v eno največjih in najmodernejše opremljenih v deželi. Kamilijanski misijonarji sami priznavajo, da je prav po čudovitih dosežkih dr. Janeževega kirurškega dela bolnica hitro zaslovela in se razmahnila in da je celo uspeh njihovega obširnega dušnopastirskega dela v okolici pripisati blagodejnemu vplivu te bolnice in dr. Janeževega žrtvovanja v njej. Javne oblasti so dr. Janeža že ponovno odlikovale, prav tako je prejel odlikovanje od svetega očeta in od zdravniškega predstavnštva na otoku. Največje odlikovanje zanj pa je spoštovanje in hvaležnost od strani sodelavcev in ozdravljenecv, ki ga kratko imenujejo „veliki“. Vsi namreč vedo, da je velik ne le v izredni strokovni podkovanosti, ampak tudi v požrtvovalni nesebičnosti; vedo, da dela za več kirurgov, pa da za svoje delo ne prejema nobene plače; od oo. kamilijancev sprejema le to, kar potrebuje za vsakdanje življenje.

Dr. Janež si ves čas svojega delovanja na Formozi ni privoščil nobenih počitnic, ki bi jih ob tolikem naporu vsakdanjega dela pač nujno potreboval vsake leto. Zato ni čudno, da se mu je začelo zdravje krhati. A on o počitnicah in zdravljenju ne mara nič slišati. Njegov ideal je, zrušiti se ob operacijski mizi. Kamilijanski misijonarji bi iz ljubezni in hvaležnosti do njega, če že ne, da bi ga čim dalje ohranili bolnici, storili vse, da bi si dr. Janež obnovil svoje sile s potrebnim počitkom in zdravljenjem.

Zastopnik slovenske misijonske akcije v izseljenstvu in zamejstvu je na svojem azijskem obiskovanju slovenskih misijonarjev srečno pri-

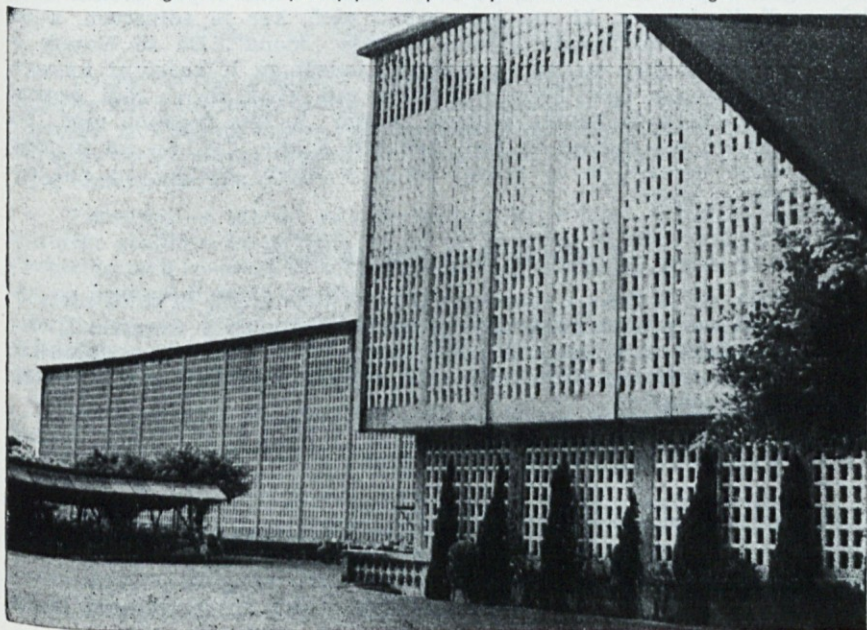
šel tudi do dr. Janeža prav v letu njegovega misijonskega jubileja. Pred 30 leti se je od njega v imenu vseh rojakov poslovil v Buenos Airesu, zdaj pa se je po treh desetletjih z njim srečal na torišču njegovega misijonskega dejstvovanja. V imenu vseh slovenskih misijonskih prijateljev je dr. Janežu častital k tako dolgotrajnemu in tako bogatemu izpolnjevanju njegovega sklepa ob rešitvi v Pliberku, dati se misijonom. Zdaj mu po „Katoliških misijonih“ vsi misijonski prijatelji v globokem spoštovanju dajemo vse priznanje in mu želimo še veliko let tako dragega mu dela med ljubljenimi Kitajci. Posebno mu želimo počitka in zdravstvene okrepitve in prosimo Boga, naj našega dr. Janeža on sam nagne, da bo, ko že tisočem drugim pomaga, tudi za svoje lastno zdravje poskrbel.

Dr. Janež je obiskovalcu med drugim pokazal nad posteljo obesheno razpelo in pripomnil, da je to prav tisti križ, ki mu ga je obiskovalec pred tridesetimi leti ob slovesu izročil v roke; še komunisti na celini so mu ga pustili, med tem ko so mu vse drugo vzeli... Tako je ta misijonski križ dr. Janežu najzvestejši in edini spremljevalec na njegovi tridesetletni misijonski poti.

Mar ni to najzgovornejši odgovor na vprašanje, ki se vsiljuje vsakomur, kdor pozna od blizu dr. Janeževo misijonsko pot, ki je ena sama velika žrtev za človeka: Kako on to veliko žrtev zmore?

L.L. C.M.

Pogled na del poslopij sedanje misijonske bolnice v Lotungu.

GANCI IN NJIHOVA KULTURA

Piše s. SILVA ŽUŽEK, Ghana, Afrika

II. TABU

Mnogo misijonarjev v Afriki in še kje drugje moti pojav „tabu“-ja. Tu ga bomo skušali malo analizirati in ga primerjati s krščansko predstavo greha.

Tabu in moč

Beseda „taboo“ – tabu izhaja iz polinezijskega izraza „tabu“, ki pomeni „prepovedano“ in se nanaša na najrazličnejše zabranitve. Iz tega splošnega indonezijskega pomena se je razvil posebni pomen afriškega tabuja. Na primer: Določene stvari, kot človeška trupla, so označene kot tabu. To pomeni, da se mora človek izogibati dotika s to stvarjo. Če se tega le dotika, postane sam človek tabu in postane nevaren za skupnost. Tak človek se potem samo s posebnim obredom očiščevanja spet povrne v normalno stanje in postane „noa“.

Neka druga polinezijska beseda, „mana“, ima veliko skupnega s tabu. To je neke vrste neosebna moč, ki jo pridevajo poglavarjem in drugim bitjem in stvarjem, po svoje edinstvenim. N.pr.: Nekdo slučajno odkrije kamen, ki mu je posebno všeč, ker je edinstven, a to ni navaden kamen, ampak gotovo vsebuje „mana“. Da se človek o tem prepriča, kamen nekako preizkusi: položi ga h korenini kakega drevesa na svojem vrtu. Morebitni obilni sad, ki ga drevo rodi, potrdi njegovo domnevo, ta kamen vsebuje „mano“ in ima posebno moč. To „mano“ imajo vsi duhovi in tudi nekateri ljudje. Če ima na primer kdo žredne uspehe, je to dokaz, da je v njem „mana“, in naj bo zato poglavar rodu.

Sorodnost med tabu in mana

Pravijo, da je dotik z mano nevaren za tiste ljudi, ki sami nimajo te mane, da na primer poglavarjeva mana lahko ubije navadne ljudi. Tako imata tabu in mana nekaj skupnega: mana je nekaj nedotakljivega, nekako svetega, samo nekaterim pridržanega, tabu pa je nekaj sploh prepovedanega.

Tabu in greh

Nekateri imajo „tabu“ za nelogičnost. Zakaj ne bi moški smeli jesti skupaj z žensko? Zakaj bi se moral Tikopianec varovati dotika s poglavarjevo glavo? Zakaj bi se moral pri Nuercih dvojček vzdrževati mesa ptičev? To vse se zdi krivično. A nekateri tabuji se povsem skladajo z razumom, n.pr. prepoved ribolova v določenem letnem času;

pač zato, da se ribe v tem času morejo nemoteno razmnoževati in da so za hrano ljudem tedaj, ko drugega ni.

Če primerjamo krščanskega pojmovanja greha s tabujem, vidimo, da je oboje prepovedano in da gre pri obeh pojmiha za nekaj nadnaravnega, saj greh ne bi bil greh, če ne bi bil dej nepokorščine napram nadnaravnemu bitju, Bogu.

Posledice tabuja

Kdor gre preko ali mimo tabuja ter se ne meni zanj, povzroči zlo, duhovno in materialno, celotni skupnosti. Prešuštvovanje z nedoraslim dekletom povzroči, da more celotna skupnost zapasti lakoti. Duhovi kaznujejo zločine pesameznika na skupnosti. Zato mora vsak posameznik z odgovornostjo pred družbo čuti, da ne prekrši tabuja. V prejšnjih časih je bil prestopnik tabuja zato kaznovan celo s smrtjo ali izgonom iz skupnosti.

So pa tudi manj pomembni tabuji, ki nimajo tako težkih posledic, na primer, če kdo poje med kopanjem, če kdo izgubi ženo, neporočeni pa, če izgubi mater; kdor poje med jedjo, s tem škoduje življenju svoje matere; tabu je, striči si nohte po zatrku, seči v roke mladi vdovi, itd.

Je še tretja kategorija tabujev, ki so bolj verske vsebine: Kdor je pripadnik določenih božanstev, ne more uživati teh in teh jedi ali se dotakniti te in one živali ali dreves, ponekod celo gotovih predmetov.

Tabuji so usmerjeni v blagor skupnosti

Tu so morda pogrešili nekateri misijonarji, ker so smatrali tabuje le kot neko vražjeverje. A že na primerih, ki smo jih mimogrede navedli, se vidi, da imajo večinoma socialno pomembnost. Mirno lahko rečemo, da je obstoj tabujev pri raznih narodih bistveno sodeloval pri njih ohranjanju.

Vzemimo na primer krvoskrunstvo, ki je sicer v raznih dobah in narodih različno tolmačeno, ki pa je bistveno v tem: zakon ali celo razmerje med moškim in njegovo materjo, hčerjo ali sestro je pojav, ki ga ne prenese nobena družba.

Družinsko življenje je posebno pri Afričanih osnovne važnosti. Krvoskrunstvo pa razdere družino in družbeni red sploh, s tem pa spravi v nevarnost vso družbo. Ta tabu zaščiti družinsko skupnost.

Po vsem tem je treba reči, da so tabuji primitivnim rodovom v korist.

(Sledi.)

Lepo prosimo, poravnajte naročnino!

IZ SONČNE ZAMBIJE

IZ MISIJONA SV. ANTONA

Minute, ure, dnevi, tedni, meseci in celo leta bežijo kakor da bi se bali drug drugega. Minilo je že dobro leto, odkar sem prišel sem v Zambijo. Medtem se je marsikaj spremenilo in videl sem precej krajev, saj sem se v tem letu bivanja v Zambiji selil že petkrat.

Moje prvo mesto je bila Ndola. Od tam sem se selil v Ibengo, v misijon sv. Terezije. Od tam sem jo mahnil proti severu v Ilondolo, kjer sem v šoli za jezik bembja preživel tri mesece. V možgane so mi začeli zabijati prve besede bembščine. V trdo zemljo je težko sejati.

Komaj sem začel spuščati prve glasove bembščine, so me že poklicali na kar odgovorno župnijo v velikem mestu Kitwe. Mesto ima gotovo že 300.000 prebivalcev. Z menoj so zakrpali luknjo, ki je nastala ob odhodu na počitnice prejšnjega župnika. Povem vam lahko, da začetek ni bil prijeten, toda človek se vsemu privadi, še umreti, pravijo, čeravno se vsakemu to zgodi le enkrat v življenju.

No, pa naj bo nekaj besed o delu na tej župniji.

Cerkev je zgrajena v centru mesta in v neposredni bližini so sami uradi. V mejah te župnije pa živi okrog 30.000 prebivalcev, od katerih je okrog 8.000 katoličanov (ostali pripadajo drugim krščanskim cerkvam ali pa so še pogani). Ne mislite, da vsi redno prihajajo v cerkev, toda v štirih nedeljskih mašah se jih izmenja kar lepo število. Seveda priprave na krst, katehumeni, sestanki raznih organizacij, šola, spovedovanje (precej je takšnih, ki prihajajo vsak teden) in še razna druga nujna opravila v župniji, kakor obisk bolnikov v dveh bolnicah itd, zavzemajo toliko časa, da bi dan moral biti vsaj enkrat daljši in verjetno bi bil še prekratek, če je samo en duhovnik na župniji. Hvala Bogu, da so verniki precej aktivni in se tako sami organizirajo v razne skupine.

Sedaj lahko rečem, da je ta župnija bila izredno dobra šola za moje bodoče delo, saj sem se srečaval tudi s problemi, o katerih se mi prej še sanjalo ni. Takšni so npr. verski problemi posameznikov, družin in mladostnikov, socialna vprašanja, vražjeverstvo, prerokovanja, sanje, obsedenosti in pa naraščajoča brezposelnost, še posebej med mladimi.

Naučili so me tudi, da če vrat vedno za seboj ne zakleneš, stvari zelo rade dobijo noge.

Na vprašanja navadno dobiš odgovor, kakršnega si želiš, ne pa kakršen je v resnici. Mislijo, da ti s tem ugodijo.

Z besedami navadno streljaš preko glav in ne zadeneš nobenega, zato je najbolje dati vse vernikom v razpravljanje in pri tem naj se ti nikamor ne mudi, kajti počasi se daleč pride in čas tu nima posebne vrednosti. Če stvari ne naredijo danes, jo bodo jutri ali pojutrišnjem ali pa nikoli.

No, pred nekaj dnevi sem se rešil tega odgovornega župnikovanja, ker se je „stari“ župnik vrnil. Ker pa je iz misijonske postaje sv. Antona duhovnik odšel na zdravljenje v Italijo, sem spet zakrpal luknjo. Verjetno se bom tudi iz tega kraja preselil čez kakšen mesec, ko se bo župnik vrnil, potem pa še enkrat v novembru, ko imamo kapitelj in bom dobil bolj stalno mesto.

Verjetno bi bilo zastoj iskati misijon sv. Antona ali Ndubeni na zemljevidu, ker je kraj premajhen in redko naseljen. Do najbližjega mesta – Luanshya – je okrog 100 km, do mesta Kitwe pa kakšnih 200 km proti zahodu. Pokrajina je zelo lepa, saj imamo v bližini tudi dve jezera, Kashiba in Banana jezero. Tudi računov za elektriko in vodo ni treba plačevati, ker vodo uporabljamo iz bližnjega potoka, elektrike pa nimamo, ker se je generator pokvaril že pred Božičem.

Ljudje se ukvarjajo predvsem z lovom, saj je tu precej divjačine, ker ni v bližini nobenega večjega mesta.

Glavna prehrana domačinov je divjačina, ribe iz reke Kafue in bližnjih potokov, razne trave in posebna vrsta polente, ki jo imenujejo ubwali in ki je glavna hrana vseh zambijskih plemen.

Jedo s prsti, ker žlic in vilic ne poznajo ali pa jih nočejo uporabljati, ker so te stvari prinesene od zunaj.

O načinu njihovega življenja, navadah in problemih bi lahko še marsikaj povedal, toda naj še ostane nekaj za drugič.

Za sedaj pa vsi prisrčno pozdravljeni.

P.S. Kdaj bo to pismo odpotovalo v Lusako, pa res ne vem, ker smo te dni odrezani od sveta. Voda namreč dere preko vseh mostov. Nekaj nam jih je tudi zelo poškodovala, cesta pa je kakor njiva. Pismo bo verjetno moralo počakati letečega zdravnika, ki ga vsak dan pričakujemo, da pristane s svojim letalom.

Vaš Miha Drevenšek

TAM, KJER JE ZAORAL LEDINO P. CINDORI

V božični številki „Iz sončne Zambije“ nisem nič omenil, da se bom preselil na drugo misijonsko postajo. K p. Tomažinu je prišel pomagat neki indijski jezuit (tudi Indijci že odhajajo v misijone!), mene pa so predstojniki 28. decembra poslali na misijonsko postajo Mumbwa. Poslali so me pač tja, kjer je potreba večja.

Božič sem preživel v Chelstonu, kjer sem postavil jaslice v domačem stilu, saj je p. Rudež pred leti nabavil kipe iz Italije. Doživel sem različnost božičnega večera v Afriki od tistega doma. Namesto snega imamo dež, namesto mraza pa poletno vročino.

Za Novo leto sem šel iz Mumbwe na misijonsko podružnico SIJAANSU. Na poti tja sem dvakrat ostal v blatu. Okoli cerkvice, ki je narejena iz blatnih zidakov, pokrita pa je s slamo, sem opazil sledove številnih kravjih parkljev. Vrata so bila vlomljena. Tudi v cerkvi je bilo opaziti, da so krave v njej prenočevale. Vprašal sem enega od možakarjev: „So krave vdrle v cerkev?“ Neprizadet potrdilni odgovor mi je povedal, da so ljudje stvar vzeli kot normalno.

Ko sem pristopal k vegavi mizici na blatnih tleh, me je spreletelo: „Moj Bog, kam boš prišel!“ Čez nekaj trenutkov pa me je prešinila ohrabrujoča misel: „Saj je vendar Jezus bil rojen v hlevu, morda še slabše kot je ta, v katerem mašujem.“ Jezus se hleva ni sramoval. V teh mislih sem se potolažil in mirno nadaljeval mašo. Tista preprosta cerkvena v Sijaansu mi je približala božično skrivnost.

Mestece MUMBWA leži 150 km zahodno od Lusake. Ima 5.000 prebivalcev; hitro se širi. Župnija Mumbwa je zelo obsežna, vsaj tako velika kot ljubljanska škofija. S poljskim patrom Ladislavom oskrbujeva 10 podružnic. Nadalje imamo v župniji 50 osnovnih šol, gimnazijo z več kot 1.000 dijaki, bolnico, jetnišnico... V župniji govorijo šest jezikov – pravi Babilon. Mašujem v treh jezikih in seveda v angleščini. Težave so s spovedovanjem, saj spovedancev večkrat ne razumem. Tolaži me misel, da jih Bog popolnoma razume. Pazim le, da tistim, ki niso cerkveno poročeni, in takšnim, ki imajo po več žena, ne dam odveze. Ljudje me sami nanje opozorijo.

Cerkev je lepa in prostorna. Zgradili so jo hrvaški misijonarji. Tudi prvi župnik je bil hrvaški jezuit p. Cindori, ki pa je zbolel in se je moral vrniti v domovino. Župnišče je tudi zgrajeno, tako da imam lep dom. Skrbijo me podružnice, ki so v pravem smislu misijonske.

Mnogi prijatelji misijonov poznajo misijone tudi po tem, da so tam divje živali in divjina. V naši župniji je tudi del enega najbolj obsežnejših narodnih parkov na svetu, po imenu Kafue. V njem žive divje živali kot v Adamovih časih. P. Ladislav je lovec, zato sem in tja zaide kakšna gazela v naš lonec. Včasih se pošalim: „Pater je spiritual za ljudi, jaz pa imam – kot ekonom misijona – na skrbi divje živali.“

Prijateljem misijonov se priporočam v molitev, da bi tukajšnjim ljudem prinesel čimprej in čim bolj uspešno Veselo vest, da je Jezus umrl in vstal od mrtvih – za nas.

P. Stanko Rozman

PRI SVETEM IGNACIJU

smo izvolili nov župnijski svet. Za volitve se je prijaviло 24 kandidatov, od teh pa so verniki na posebnem sestanku v dvorani izvolili 18 članov novega župnijskega sveta (6 žensk, 12 moških). Glasovanje je bilo tajno. Med člani sveta je devet Zambijcev, štirje Angležji (trije so člani angleške ambasade), po en pa je iz Sri Lanke, Nigerije, Irske, USA, Mavricija.

Za predsednico so izvolili ženo tajnika parlamenta in uslužbenko v upravi rudnikov bakra. za blagajnika pa direktorja nekega trgovskega podjetja, Tajnik bo član angleške ambasade.

Mladino zastopajo trije Zambijci, gimnazijec, letalski inženir in študentka z univerze.

Zbor, ki poje v angleščini, zastopa Zambijec, ki je član parlamenta in je do lani bil notranji minister zambijske vlade, zbor v domačih jezikih pa zastopa šolski nadzornik. Američanka, Srilankanka in Nigerijec so profesorji, ostali so uslužbenci raznih podjetij v Lusaki.

Jože Kokalj

Zunanost cerkve v Mnawiju, ki jo je zgradil p. Lovro Tomažin v dolini, kjer zdaj deluje p. Radko Rudež; spodaj prejšnja cerkev v Katondwe, od katere so ostale samo ruševine; nedaleč od tam je p. Tomažin tudi zgradil novo kapelo. (Sliki je poslal skupaj z še več drugimi p. Branko Rozman, obenem z zanimivimi srečanji, ki jih objavimo v naslednjih številkah.)

TO IN ONO Z MADAGASKARJA

Iz Ranomene nam sredi marca piše Rok Gajšek CM:

„Toliko Vam lahko povem, da so vsi, ki so prišli iz Vašega konca (iz Argentine, op. ur.), „fest“ fantje, pa naj bo to France Buh, Peter Opeka ali Rado Sušnik; prav tako trije mladi „junaki“, ki njihovo triletje, žal, že poteka. Še nekaj mesecev in se bodo poslovili. Mislim, da zaenkrat ne bo nadomestila. . .

Drugače smo še vsi pri življenju. Vsak se po svoje trudi, da bi kaj naredil. Problemov ne primanjkuje, pa naj bodo pastoralnega ali socialnega značaja.

Zdaj se pripravljamo na sinodo duhovnikov celega Madagaskarja, ki bo enkrat v oktobru V škofiji in posebej za našo družbo bo pa vesel dogodek posvečenje mladega malgaškega sobrata 9. julija za duhovnika; to bo šele drugi Malgaš – lazarist. Imenuje se Tata Germain. Pripravlja se jih še nekaj mlajših, trije bodo začeli novicijat koncem tega leta.

Kar mene zadeva, pride letos name vrsta za dopust. Šel bom domov enkrat v prvi polovici julija, da „ujamem“ bratrančevo novo mašo 16. julija. Dopusta si ne zazlužim preveč, a razume se, da grem rad domov pogledat, posebno še, ker je mama že precej onemogla.“

Iz pisma **Franceta Buha CM**, ki ga je pisal v Vondrozo na Svečnico, poberemo tele drobnarije:

„Fredí Žitnik, eden od laične trojice, z navdušenjem zida novo cerkev v Ankari in upa, da bo posvečena pred njegovim odhodom. Še prej pa bomo slavili praznik posvečenja cerkve v Midongy-ju, ki jo je začel Silvo Česnik in jo urejujeta Pepi Gider in Franček Kraner. Posvečena bo prvo nedeljo po Veliki noči, 2. aprila. Midongy je sicer Bogu za hrbtom, zaradi poti, kajti za 50 km včasih potrebuješ pet do osem ur z Landrowerjem. Vendar, če bo suho vreme, bo za posvečenje brez dvoma prišlo veliko ljudi: zastopniki vseh župnij v škofiji.

Drugače: večjih zdravstvenih katastrof že dolgo ni. Nekateri so včasih malo utrujeni, kakšnega oplazi malarija, če pozabi na redno uživanje nivačina.. Pepi Gider in Rok Gajšek odideta letos na dopust. O prihodu kakih novih moči ne slišim. Med nami vlada lepo bratsko soglasje; nikdar ni govora o škofijskih ali lazarišnih. Škof je tudi kar zadovoljen z nami, tako tudi naš vizitator Danjou, ki je prav kar opravi kanonično vizitacijo vangaidranske hiše, v katero spadam tudi jaz.“

Rado Sušnik je sredi marca med drugim tudi tole pisal svojim domačim:

„Pred tednom dni sva se s Fredijem Žitnikom vrnila iz Tananarive, kjer sva bila 14 dni. Ne vem, če ste že čuli, da se je Fredi opraskal po kolenu z motorno žago. Rana se mu je kar dobro celila, ker ga je pa v kolenu bolelo, sva šla v Tananarive. Napravili so mu

Misijonar Gajšek CM z novokrščenici oziroma prvoobhajanci v Ranomeni. — Spodaj: Skupina kristjanov istotam, ki so bili na dvodnevnem sestanku duhovnega značaja; vodila sta ga katehist in sestra.

radiografijo in ugotovili, da ni nič narobe. Po enem tednu je šel iz bolnice in sedaj hiti okrog še boljše kot prej. Jaz sem pa tudi porabil priliko in se dal vsega pregledati z analizami itd.; ugotovilo se je, da sem zdrav kot riba v vodi. Le desna noga (še vedno posledica brce, ki sem jo dobil v Argentini?) mi včasih malo oteče, pa nič hudega. Odlične so tudi Petrove analize; on je bil v Tananarive prejšnji mesec. Tudi drugi so zdaj vsi pri dobrem zdravju, kar nas je Slovencev. Prejšnji teden pa je šel v Francijo g. Andrés (edini Francoz na našem področju). Verjetno ga bodo operirali. Že vrsto let ima neko bulo na glavi, ki se mu je sedaj začela večati. Molite zanj, da bi se dobro pozdravil in se spet vrnil med nas. Prestrašila nas je tudi novica o boleznih Opekove mame. V petek, ko sem nesel obhajilo bolnikom, smo povsod molili tudi zanjo.

Tu sedaj veliko dežuje, sicer je bilo pa vse poletje zelo suho, kar tu ni običajno. Ciklonskega dežja, ki je značilen za malgaško poletje, ko tri, štiri dni skupaj lije kot iz škafa. letos skoraj ni bilo.“

Iz bogate razmnoženine slovenskih usmiljenk „DOMA“ navajamo pismo s. **Marije Pavlišič** rodni sestri Goretti, ki je tudi usmiljenka.

Piše iz Ranomene koncem oktobra lanskega leta:

„Tu v vasi je bolnik, ki se imenuje „abani Petranj“ (Pečanijev oče). Ima raka. Nekaj izrednega je na njem. Ve, da bo umrl v kratkem, a mirno čaka. Pripravlja se na krst in sveto obhajilo. Če Bog da, bo prejel zakramente na praznik Kristusa Kralja. Kako živo dojema in vzame zares vsako besedo o Bogu. Ne more sedeti niti ležati na hrbtu. Vedno leži na trebuhu. Ko sem ga v nedeljo po večernicah z nekaterimi kristjani obiskala, sem mu rekla, naj ne pozabi vsak dan darovati svoje trpljenje Jezusu, pa mi je preprosto, a odločno rekel: „Če bi ti imela telefon, bi vedela, da ne pozabim, in mi tega ne bi ponavljala. Tako pa nimaš telefona in ne slišiš. O ne, tega pa ne pozabim“. Včeraj mi je pripovedoval: „Veliko sem grešil, dosti slabega napravil, a ko bom krščen, bom očiščen in ko bo duša čista, bo tudi telo lažje. Ne pravim, da bom ozdravel, četudi si tako želim, a vem, da se bo nekaj spremenilo“.

Potem je tu še „abani“ Maria (Marijin oče). Sama kost in koža ga je. Slep in ves trd, treba mu je pomagati, da se vsede. Na plečih ima za moško pest velik absces, odprt, iz katerega teče gnoj. Povrhu ima še tuberkulozo in sladkorno. Je katoličan, bivši katehist, star 52 let, a izgleda, kot da bi jih imel 80... Ima deset otrok, najmlajši ima kake štiri, pet let. Župnik mu pogosto prinese sv. obhajilo. Kako živo vero ima! Ko sem ga neko jutro previla in potem z njim molila, se mi je zahvalil in dodal: „Moli zame, jaz več ne morem. Le to ponavljam Jezusu, da ga imam rad in da naj pride pome, ko pride čas. Zelo sem ubog, ničesar nimam, zato prosim svetnike, ki so pri Bogu, naj molijo zame.“ Kako majhna in osramočena se čutim ob taki veličini!

Ob teh dveh in podobnih bolnikih se duhovno osvežim in okrepih. Hvala Bogu za to!“

Z malgaškega misijona. Zgoraj: mladina iz Ranomene, kjer deluje Rok Gajšek CM (spodaj levo). Spodnja slika kaže misijonarjeve katehiste ob sestanku; vseh katehistov v misijonu Ranomena je 12, a tedaj jih je prišlo le sedem.

Janko Glinšek piše domačim v začetku februarja letos:

Čeprav smo zdaj v dobi ciklonov, letos nismo imeli več kot enega, in to na severu. Ker ni dovolj dežja, Malgaši ne morejo saditi riža. Pravijo, da je letos izredno suha doba.

Imam se dobro. Z zdravjem v redu. Redno jemljem zdravila proti malariji. Tudi Fredi je zdrav, le malo se je urezal na kolenu, pa bo lahko s polno paro prijel za delo v Ankari. Tone Jemec je imel pred kratkim vročino, pa je že dobro. Ostali misijonarji so zdravi. Pepi Gider se pripravlja na odhod v domovino na dopust. Peter Opeka je v Tananarive na počitnicah.

Meseca januarja sem bil v Ihosy. Res lepa vožnja. Med mestoma Ivohibe in Ihosy se cesta polagoma dviga, dokler ne doseže višine 800 do 1.000 metrov. Tam se odpre tako čudovit razgled, da v hipu popusti utrujenost, ki jo povzroča slaba pot. Res je to lepa dežela. Tu je tudi polno divjačine, predvsem jerebic. Kar po več skupaj se jih sprehaja po cesti. Že tja in nazaj nas je na poti v Vondrozo zajel dež, tako smo morali z avtom voziti skozi globoke luže. A vendar smo brez škode prišli nazaj v Farafangano.

Zadnje čase nam naš splav nagaja. V ponedeljek sem imel namen, da grem z avtom v Farafangano, pa je splav sredi 200 metrov široke reke odpovedal. Ker motor ni delal, je reka nesla splav s tokom 500 metrov daleč, dokler se ni zataknil ob obali. Baterija je bila pokvarjena. Zato sem vzel svojo in smo tako srečno prišli na drugo stran obale. Pri vsem tem smo izgubili tri ure. A zgodbe še ni konec. Včeraj sva z Rokom Gajškom šla nazaj. Splav spet ni delal in spet ga je voda odnesla. Tako sva pustila avto na drugi strani in s pirogo šla čez reko. Danes se spet vračam v Ankarano, da bom Frediju pomagal. K sreči me tam čaka avtomobil.

Kot vidite, je življenje zanimivo. Še bolj pa zdaj v Ankarani, kjer si bomo sami kuhali: Kosmač, Fredi in jaz. Ankaranska cerkev hitro napreduje, tako da je Fredi kar vesel. Bo moderna.

Jemec Tone, laični misijonar, piše v začetku februarja svojim domačim:

Praznike sem lepo preživel. Za božič sem bil tu v Ranomeni. Bilo je lepo bogoslužje, posebno prizor iz svetega pisma. Za novo leto sem bil pa v Vangaindrano, kjer nas je bilo malo več skupaj. Čakali smo polnoč in poslušali muziko. Potem smo spili kozarec oranžade in šli spat. V mestu je bilo kar mirno, kar ni navada ob takih praznikih. Morda zaradi tega, ker ljudje nimajo denarja in žganje je predrago, piva pa sploh ni. Tako smo zelo mirno dočakali in sprejeli novo leto. Pred novim letom sem bil v postelji, ker me je spet obiskala malarija. Bilo je tako vreme, da jih je veliko oslabele. Po novem letu pa smo se zbrali vsi Slovenci in šli na morje. Tako smo se malo oddahnili in se naužili svežega morskega zraka. Zelo prijetna je bila noč ob obali, ko smo spali ali nekateri bedeli pod milim, zvezdnatim nebom. Oddih je trajal le en dan in noč.

Od tam sem šel z gg. Frančkom Kranerjem in Pepijem Giderjem v Midongy, kjer sem se trudil z ureditvijo prezbiterja. Pritrdili smo glavni križ, morda 300 kg. težak. Verniki so pa z velikim navdušenjem pleskali stene. Zdaj je v njej že bolj prijazno, ker smo prekrili goli cement. Upamo, da bo pripravljena za posvečenje, ki bo koncem aprila. Koliko vernikov bo prišlo iz drugih postojank, ne vem, kajti cesta je obupno slaba in celo nevarna. Ko smo se zadnjič „guncali“ tja, bi se skoraj trikrat prekucnili v prepad, tako velike jame so na cesti. Če ena stran avtomobila zagazi v tako jamo, obstaneta nasprotni dve kolesi do 30 in 40 cm v zraku. Ker se je avtomobil naslonil na nasprotno steno jame, smo se rešili, sicer bi šli... Mislim, da bo čez nekaj mesecev skoraj nemogoče voziti po tej cesti z malim avtomobilom, kot ga imamo. Trgovci so namreč začeli voziti z velikimi kamijoni in s tem bodo cesto še bolj pokvarili.

Zdaj sem spet v Ranomeni. Ko sem pretekli teden začel z izdelavo oken in vrat, se je pri motorju, ki daje električni tok za mizarske stroje, nekaj pokvarilo. Tako trenutno ne morem nadaljevati z mizarskim delom, čeprav se za okna in vrata precej mudi. Čakam na Jankota, da pregleda, kaj je narobe.

PISMO AFRIČANA SVOJEMU "RAZVITEMU BRATU"

„Razviti“ moj brat (mišljen je Amerikanec ali Evropejec), tu pred menoj so poročila o tvojem delu v deželah tretjega sveta. Bodisi da je to poročilo vlade, raznih mednarodnih ustanov ali poročilo Cerkva. Vse se glasi enako.

„Zgradili smo jezove, izkopali studence, trasirali nove ceste...

Zgradili smo nove šole...

Zgradili smo nove cerkve...

Zgradili smo ambulante in bolnišnice...

Financirali smo tečaje za opismenovanje...

Posadili smo tisoč in toliko dreves... itd.“

In seveda se vsako poglavje konča s številko, ki pomeni denar, porabljen v ta namen. Vse te številke za nas niso nič drugega kot neka znamenja na papirju.

Da, res je, vse to ste storili.

Nekaj ste nas naučili.

Toda, ali ste nas tudi vzgojili, osvestili?

Vi pravite: „To smo vam postavili. Sedaj je pa na vas, da nadaljujete, da vzdržujete.“

In mi vam bomo odgovorili: „Vzdrževati?... Nadaljevati?... Toda s čim?... Naš letni dohodek je približno 50 dolarjev na osebo. In s tem naj živimo in vzdržujemo, kar ste nam naprtili na hrbet?“

Gotovo, da potrebujemo cerkve... Toda ne bodite neučakani. Puštite nas, da gradimo s svojimi sredstvi. Pomagajte nam, vendar, zaboga, ne gradite namesto nas! Celo z vašo evropejsko miselnostjo veste, da človek ceni le, kar je sam naredil, za kar je nekaj žrtvoval.

Če potrebujemo šolo, pomagajte nam jo zgraditi, toda ne gradite je sami za nas.

Saditi drevesa?... Pravite, da je v tem rešitev Afrike. Toda mi se tega ne zavedamo. Pomagajte nam, da se tega zavemo! Če boste vi naredili namesto nas, ne bomo nikdar postali osveščeni.

Ustanovili ste kmečke zadruge. Ste se potrudili vprašati, kaj je v tem pogledu že bilo storjenega že prej?

Gradite nam ambulante, porodnišnice, jezove, ceste, kopljete vodnjake. Vse to je čudovito. Toda zgled, ki nam ga dajete: ena ambulanta stane deset tisoč dolarjev, ena porodnišnica osem tisoč dolarjev, ena cesta petdeset tisoč dolarjev, itd. Ali moremo mi to posnemati ali vzdrževati?...

Ko boste odšli – in odšli boste – katera vas si bo lahko privoščila to razkošje?

Vi Evropejci in Američani, rojeni med betonom, zlasli na statistikah, željni takojšnjih uspehov, vi morda veste učiti ljudi, toda česar ne znate več, to je: vzgajati jih.

Smatrate nas kot vaše stroje: naredili ste načrt, mu dali material in gotovo mora proizvesti, kar ste si zamislili. Toda mi smo še kmečko ljudstvo. Mi vedno sledimo letnim časom in materi naravi. Če posejemo, znamo čakati, da se prikaže stebelce, odpre cvet in končno izoblikuje sad. Gotovo, da je treba delati, vendar sta potrebna še sonce in dež, predvsem pa potreben še – čas.

Dragi moj Evropejec in Američan:

o, da bi nas znal poslušati,

o, da bi nam bil le na voljo,

o, da bi znal samo biti z nami,

morda bi te takega vzljubili.

žal prihajaš k nam s svojimi zamislimi.

želiš nam jih vsiliti.

Trudiš se, uresničiti jih namesto nas.

Kajti mudi se ti, mar ne? Ali ne pravi eden tvojih pregovorov: čas je zlato.

In odšel boš od nas osovražen...

Pustil nas boš še bolj nesrečne..., nesrečne, ker se bomo še bolj zavedali svoje revščine in nemoči.“

Massa Wolea
Onagadongon

poslal Janez Puhon CM, Madagaskar.

AZIJSKE MISIJONARJE SEM OBISKAL

L.L. C.M.

(Nadaljevanje)

V sredo, 8 februarja me iz dremanja v letalu vzbudi vzhajajoče sonce. Letimo pod indijskim nebom. Že pristajamo v New Delhi, ki je glavno mesto te nad 650 milijonov ljudi vsebujoče dežele.

Letališče je veliko, a prostor, kamor nas spravijo za preglede, ki so potrebni pred vstopom v državo, razmeroma majhen, pa še ta prepoln, kajti poleg nekaj nad sto nas, ki smo tu izstopili, sedi po tleh sredi napoložene prtljage cela gruča azijatov, ki imajo tudi nekaj opraviti pri kontrolnih pregledih; na prvi pogled so z indijskega polotoka, a ker so vstopili v Indijo, so bili menda Pakistanci; to je bil moj prvi stik s prebivalci teh krajev.

Pri vstopu v Indijo

V moji vrsti čakata tudi dva, fant in dekle, ki izgledata kot kaka hipija, vsaj po opremljenosti. Opogumim se in vprašam, če kdo od njiju zna nemško, in se oglasi dekle, da zna nekaj. Prosim jo, da mi priskoči na pomoč s svojim znanjem angleščine, če se jaz ne bi mogel sporazumeti s pregledniki; rada privoli. Uniformirani policist pregleda potni list in indijski vizum in najde vse v redu. Med tem so že dostavili našo prtljago. Vzajemem svoje stvari in grem najprej k menjalnici. Takoj opazim, da so zelo natančni. Moram pokazati potni list in izstavijo mi uradno potrdilo, da sem prodal 250 dolarjev. Za vsak dolar sem prejel nekaj malega več kot 7 rupij, ki so indijska denarna enota. Potem sem prtljago zanesel k carinskemu pregledu. Moram precéj čakati, kajti pregledujejo in preiskujejo zelo skrbno. A pride neki višji in odredi, naj gre pregledovanje hitreje; tako meni niso preveč razkopavali. Vprašajo me pa, koliko denarja, ki ga imam seboj, deklariram, javim; vsaj jaz sem tako razumel, da žele vedeti, koliko denarja mislim v Indiji zapraviti. Tako sem javil le 1.000 dolarjev, čeprav sem jih imel pri sebi nad 10.000, večina za razdelitev azijskim misijonarjem, nekaj pa tudi, ker sem prejel v Celovcu za sklad KM za vse misijonarje sploh. Pojasnijo mi, da za 1.000 dolarjev ni potrebna posebna deklaracija. „Še bolje“, si mislim, pobereš svoje stvari in stopim k izhodu.

Tu sem doživel, kako velika brezposelnost mora biti celo v glavnem mestu Indije. Ko se pojavim s kovčkom in ročno torbo pri vratih, me obsuje cel kup postrežčkov, ki mi hočejo prtljago kar iztrgati iz rok; komaj se jih otresem. Z znaki in nekaj besedami povprašam nekoga, ki se je zdel kot nameščenec letališča, kje si morem rezervirati sedež na letalu za nadaljni polet, kar je bila na vsem mojem potovanju vedno moja prva skrb. V New Delhi namreč nimamo nobenega slovenskega misijonarja in sem želel čim prej v mesto Kanpur, nekaj 100 km oddaljeno, kjer sem imel obiskati misi-

jonarko s. dr. Mirijam Zalaznik. Pokažejo mi, kam moram iti, pa nisem prav dobro razumel, a sem vseeno prepustil moj kovček (ki je imel skoraj 20 kg in zame, ki sem slab v nogah in komaj samega sebe prekladam po cesti, pretežak) postrežku, ki mi ga je zanesel, kamor sem mu pokazal; a tam ni bilo zaželjenega urada, a so mi bolj točno povedali, kam iti. Spet sva šla s postrežkom na nakazani kraj in res našla oddelek za rezervacije avionskih sedežev. Nosač je za kakih deset minut nožnje terjal 20 rupij, sicer ne preveč drzno, ampak milo, zato sem mu jih dal, čeprav sem vedel, da je daleč preveč, saj je bilo skoraj 3 dolarje... A sem bil vesel, da sem kljub neznanju jezika v labirintu letališča našel kraj, ki sem ga nujno iskal. Ko sem prišel na vrsto in uradnikom pripovedoval, kakor sem vedel in znal, kam bi rad, mi pri tem pomagata tisti, ki je čakal za menoj, preprosti Indijec, ki je pa znal na moje nemajhno začudenje nekaj slovenščine, s katero je takoj prišel na dan, ko je poizvedel, od kod prihajam v Indijo. In okoli stoječim je pripovedoval, da je bil po vojni kot angleški vojak nekaj časa v Sloveniji in v Ljubljani, ki jo je označil, da je lepa kot biserček. Takoj sem se malo bolj domačega počutil.

Po dolgem čakanju mi uradnica, Indijka v lepem sariju, pove, da imam letalo za v Kanpur šele v petek zjutraj, kajti letalo, ki je letelo tja prav isti dan, je že odšlo, naslednji polet tja je pa šele čez dva dni. Za ta dva dni sem se pač moral kam cpraviti, kar mi ni bilo ljubo, kajti v Tabrizu sem preveč časa s čakanjem na spremljevalca izgubil in sem se zato že bal, kako bom v odmerjenem času mogel vse misijonarje po različnih deželah obiskati.

Pogledam naokrog in zagledam napis: Tourist Information. Vesel se tja napotim, da povprašam za kak hotel, kjer bi se nastanil. Tam pri uradniku zagledam na neki tabeli vrsto hotelov in zraven neke cene, vse v indijskem in angleškem jeziku, katerih obeh kajpada nisem znal. Pri hotelu Akbar vidim napisano najnižjo ceno 7 rupij; to naj bi torej bil najcenejši hotel. Kar zadovoljen sem bil in sem si mislil, kako poceni bom v Indiji živel, ko so celo hoteli tako ceneni. Prosim torej uradnika, naj mi v tem hotelu preskrbi prenočišče za dve noči... A na moje nemajhno presenečenje mi uradnik v borni nemščini razloži, da so tiste cene na tabeli samo cene prevoza s taksijem do navedenih hotelov, da pa stane hotel za en dan 200 rupij, se pravi skoraj 30 dolarjev... Kaj sem hotel? Izbral sem ta hotel, ker je bil vsaj blizu letališča, sklepajoč po najnižji ceni taksi-prevoza. Uradnik mi potem ponudi možnost, da si v tem času ogledam mesto. Vprašal sem ga, če je možen ogled z razlagalcem znamenitosti, ki govori špansko ali vsaj nemško. Pritrди in pravi, da mi za 4 urni ogled mesta s posebnim avtomobilom in špansko govorečim vodnikom računa agencija 150 rupij. Mislim sem si: Če sem že prisiljen dva dni ostati v tem mestu, naj vsaj porabim priliko in si ogledam njega znamenitosti. Dogovoriva se, da me vodnik pride iskat v hotel Akbar ob dveh popoldne.

Spet se znajdem na cesti pred letališčem s prtljago v rokah. Tam je čakala dolga vrsta taksijev, katerih vozači bi se kmalu stepli zame. Sedem v enega izmed voz, šofer zapodi in jaz se zvedavo ogledujem naokrog levo in desno. Kakšna je Indija, ki sem jo tolikokrat doživljal na slikah naših misijonarjev? Drčiva po dokaj lepi asfaltirani cesti. A na obeh straneh že

vidim sledove indijske revščine, ki sem jo potem skoraj povsod na potovanju po tej deželi srečaval. Videval sem ob cesti kar na prostem prebivati cele družine, oblečene v revne cunje. Svete krave so se slovesno sprehajale kjer koli, vse mršave in prav male. Pred križiščem, kjer je avto moral radi prometnih znakov čakati, revni Indijec približa k mojemu okencu na vozičku vsega pohabljenega fanta, ki mu dam drobiž menjanega denarja. Vročine tu zaenkrat nisem čutil, saj sem se nahajal precej na severu Indije.

Morda sva se vozila 10 minut in že sva pred visokim poslopjem modernega hotela, stoječega bolj na samem. Vidi se, da smo še v predmestju. Pri vходу me pozdravi bradati vratar v slovesni obleki maharadže, drug služabnik v uniformi pograbi moje stvari in jih odnese v vežo. Plačam 10 rupij taksistu in vstopim ter kar ošupnem nad bogato dekorirano sprejemnico in čakalnico hotela. Pri sprejemnem pultu predložim indijskemu osobju potni list, iz katerega vzamejo moje podatke. Dajo mi ključ sobe 405, strežnik naloži v dvigalo moje stvari, kamor stopim tudi jaz in že smo v sedmem nadstropju hotela. Odpre mi sobo, razkošno opremljeno, z lepim razgledom. Dam mu napitnino in odide, jaz se pa oddahnem, ker sem vendar nekje na cilju sam, da se umirim in malo počijem.

Ogled Delhija

Nič mi ni bilo za kako kosilo, čeprav je bila ura že skoraj poldne; raje sem za kakí dve uri legel in zaspal, kajti ponočnega spanja ob čakanju na odlet v Teheranu skoraj ni bilo. Po počitku sem se obril, zmolil brevir, pa stopil pred drugo uro v čakalnico pri izhodu. Tam je eden od uslužbencev, Indijec kajpada, znal tudi nemško. Posređoval mi je pri drugem, da sem kupil nekaj znamk, ker sem v teh dveh dneh želel pisati najbližjim misijonarjem in jih obvestiti o moji zamudi v Tabrizu, ki bo neizogibno povzročila zakasnitev mojega prihoda za teden dni in več. Tedaj pa neki mladi mož že išče nekoga s čudnim imenom; pokaže mi listek in na njem vidim dejansko moje ime. To je torej moj vodnik po Delhiju. Simpatičen fant, ki je obvladal čisto španščino, kljub temu, da je bil čistokrven Indijec. Vprašal sem ga, če je v Delhiju več špansko govorečih vodnikov, pa mi je dejal, da kvečjemu dva ali trije, zato ima on zlasti ob sezoni, ki se začne malo kasneje, dosti dela in zaslužka. Spravi me v avto, ki ga vodi tudi Indijec. In že sem na ogledu mesta New Delhi.

Človek se najprej razgleduje po ljudeh, ki jih srečavamo sredi razmera velikega prometa, ki postaja silnejši, čim bliže središču mesta prihajamo. Mnogo ljudstva, med njim tudi veliko revežev. Oblačila najrazličnejša; med moškimi jih je mnogo, ki se nosijo čisto po evropsko, spet drugi pa so po domačinsko oblečeni: niso hlače ne krilo ne sarij, ampak belo blago, potegnjeno med nogami do pasu, zgoraj pa kaka navadna bela srjaca ali pa suknjič. Nekateri so nosili turbane ali bele čepice, s katero smo videvali na slikah zlasti pokojnega predsednika Nehruja. Ženske so bile skoraj vse v sarijih, tudi najrevnejše. Nekateri teh sarijev so prekrasni, živobarvni, z zlatom vezeni in okrašeni. Ženske imajo navadno med očmi na čelu večjo piko te ali one barve, za okras. Na nosnici desno spodaj imajo pritrjen okrašek, na rokah zapestnice, na nogah prstane... Mnoge nosijo v

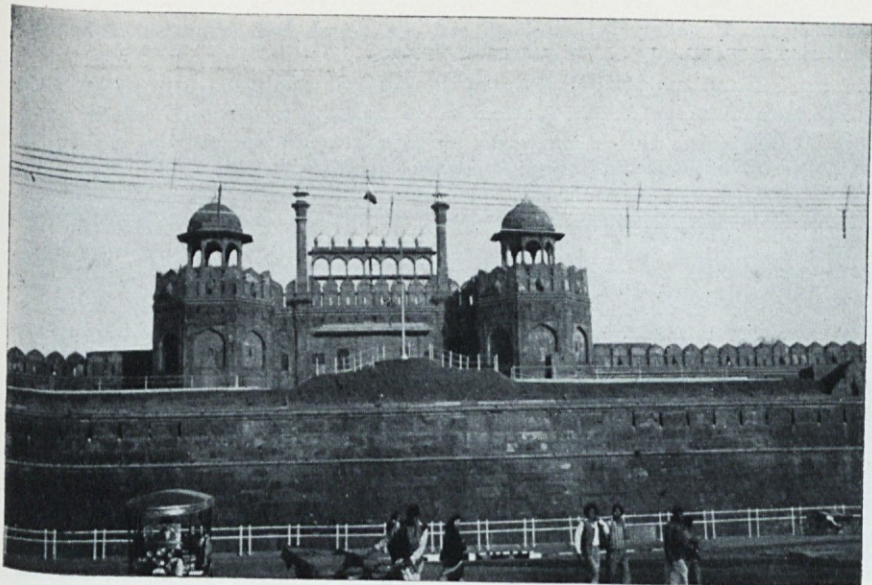
laseh zataknjeno cvetje. Moški pa tudi ženske imajo v oblekah posebnosti, ki označujejo, iz katere kaste je ta ali oni. Kaste so sicer v Indiji uradno odpravljene, a so tako zakoreninjene v mišljenju ljudi, da jih je treba dejansko vpoštevati in z njimi računati, zlasti v družinskem in socialnem življenju. Tudi pripadnost temu ali onemu božanstvu, recimo Brahma, Višnu ali Siva, ki so prav za prav trije različni pojavi enega božanstva. Indijci po nekaterih krajih celo pri otrocih označijo s potezami ali pikami ali kar s pepelom na obrazu. Veliko tega sem videl zlasti v Madrasu v bolj ljudskem delu mesta tam okrog velikega templja, dočim v Goi, ki je bolj krščanska, skoraj nič. Tu v Delhiju, ki je bolj na severu Indije, je precej mohamedancev, ki se večinoma tudi po svoje nosijo: ženske v hlačah s širokimi hlačnicami, ne v sarijih, moški s turbantom na glavi. Dobro se razločijo tudi Sikhi, ki je rasa zase z svojim verstvom: moški nosijo vsi turbane, izpod katerih pa seže po licih in preko brade nekak pajčolan, ki brado pritegne k licu; nosijo tudi mogočne brke, ki jih na isti način obvladajo.

Poleg opazovanja ljudi, kaj sem še videl na tem obhodu mesta?

Voznik naju je peljal najprej malo ven iz mesta k zelo zanimivim razvalinam utrdbe prvega mongolskega vladarja; sredi njih se dviga ponosen, 70 m visoki stolp, okrog katerega se vijejo napisi iz korana, mohamedanske svete knjige. Ta vladar je bil versko kaj nestrpen, pač fanatičen: dal je podreti nad 300 hinduističnih templjev, ki jih je tam našel ob svojem podjarmljenju. Indijci imajo kraj kajpada za zgodovinsko znamenitost. Vrt okrog razvalin je lepo urejen, poln cvetličnih nasadov in gred; po travi se pa igrajo otroci in posedajo obiskovalci, ki stalno prihajajo, in sicer ne le turisti iz drugih dežel, ampak še bolj domačini iz raznih predelov Indije; prav tedaj je pripeljal velik avtobus tako skupino Indijcev, ki so z zanimanjem in občudovanjem poslušali razlago svojega vodnika.

V hindujskem templju

Od tam smo se peljali nazaj v mesto k najvažnejšemu krajevnemu hindujskemu templju. zgrajenem šele leta 1930 ob starem prejšnjem svetišču. Zanimivo je pri teh hindujskih templjih, da v njih ni kakih obsežnih molitvenih prostorov, kjer naj bi se verniki zbirali k skupni službi božji, ampak se vsak tempelj sestoji iz enega ali več nekakih kapelic z oltarji božanstev, h katerim prihajajo posamezniki in molijo. Seveda je pa v večjih templjih vse polno stopnjišč in dvorišč, ki vodijo h kapelicam. Vodnik mi je dejal, naj greva pogledat notranjščino tega templja, pred katerim sva bila. Moral sem sezuti čevlje kot vsi drugi (ki imajo po večini sandale): mene so kot tujca napotili v ta namen v posebno sobico, kjer sem čevlje tudi lahko shranil in jih je ljubeznivi tempeljski služabnik čuval, dočim drugi ljudje brezskrbno pustijo svoje sandale pred stopnicami in si jih potem spet nataknejo, ko tempelj zapuste. Opazoval sem molilce: žene so prinašale cvetje in ga metale pred kip božanstva. V tem templju sva imela pred seboj kapelice božanstev Šiva, Višnu in Krišna, kot mi je razložil vodnik. Ljudje so prihajali in se ustavljali eden pri enem božanstvu, drug pri drugem; poleg cvetja zlasti moški vlože kak novc v nabiralnik, malo pomolijo in potem odidejo po globokem priklonu; pripogiba ali pokleka sploh v Indiji nisem doživel, vsaj med

Ene izmed mestnih vrat v mogočnem zidu, ki obdaja ves stari Delhi; spodaj razvaline mesta mongolskega zavojevalca izpred več stoletij.

hindujci ne. V nekaterih kápelicah sedi na nogah tudi hindujski duhovnik, ki motrí prihajajoče.

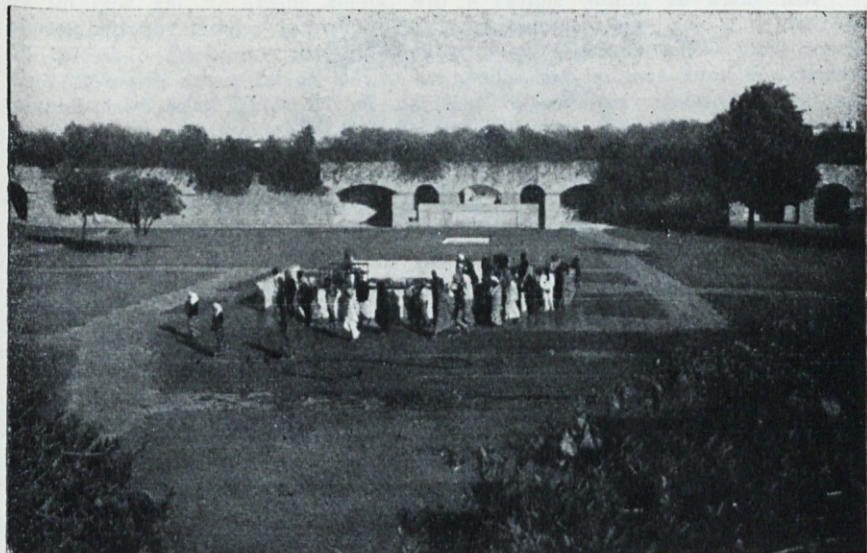
Ko smo se spet obuli in vstopili v vozilo, je vodnik naročil peljati naju k ogiedu vladnih palač. Na prostornem in velikem kraju stoji palača zakonodajne skupščine, ki je ogromna okrogla stavba; spominjala me je na nekdanje ljubljansko Baragovo semenišče za Bežigradom, samo da je bila veliko večja stavba. V dveh vzporedno stoječih dolgih palačah so nameščena razna ministerstva, naprej pa se pride do palače državnega predsednika z visoko kupolo in lepo urejenim velikim vrtom vse na okrog, kajpada dobro zastražene. To vse so menda zgradili še Angleži po zadnji svetovni vojni, tik preden so se umaknili iz dežele.

Drseli smo naprej po širokih avenidah. Od daleč smo videli veliko mohamedansko mošejo s štirimi minareti; mohamedancev je v tem glavnem mestu Indije kakih 15%, kakor mi je razlagal vodnik. A k tej mošeji nismo šli, kajti vodnik je brž opazil, da sem bolj slab v nogah, saj me je že po stopnjiščih hindujskega templja moral malo opirati, da sem stopal bolj varno, nevajen hoje v samih nogavicah; zato je rekel, naj tjakaj k mošeji ne hodimo, ker da ima zelo veliko stopnic, preden se pride do svetišča.

Stopili smo pa h Gandijevemu grobu oziroma mestu, kjer je spravljen njegov pepel. To je krasen in dolg park ob reki, ki teče skozi Delhi; sredi parka je ploščad, na kateri stoji nekaka grobnica. Midva z vodnikom sva se povzpela le na zid, ki to ploščad obdaja, in od tam videla, kako so se obiskovalci sklanjali nad grobnico, v katere dnu so morali videvati kako žaro z ostanki pokojnega osvoboditelja Indije. To je bil res izreden človek, saj je brez krvoprelitja ali kakega drugega nasilja dosegel svobodo svoji veliki domovini. Njegov kip v najrazličnejših pojavih najdemo v vsakem indijskem mestu na najodličnejšem kraju. Naprej od Gandhijevega groba, a v razdalji, da nismo mogli videti, se nahajata v istem obrečnem parku tudi groba ostalih dveh indijskih državnih predsednikov, ki sta sledila Gandhiju, Nehruja in Shiraha.

Naprej na pot! Vozimo se ob mogočnem obzidju starega mesta izpred 300 let, ki ga obdajajo široki jarki; zdaj ogromne prostore v njem zavzemajo vojašnice, saj Indija ima veliko število vojaštva. Naletimo tudi na tipični indijski prizor: Fakir s kačo v košari. Izstopim in povabim z znaki moža, naj pokaže, kaj njegova kača zna in naj v ta namen zapiska na svojo flavto, ki jo je imel v roki. Mož se z veseljem odzove in že dvigne kobra svojo veliko glavo iz košare ter z njo po melodiji flavte miga sem in tja. Fotografiram prizor in dam možu nekaj rupij.

Po cestah v starem delu mesta, v katerega se zapeljemo, vlada velik promet, ker so ceste bolj ozke in je ljudstva preveč. Tu se še vidijo stare rikše: Voz, na katerem sedi človek ali sedita tudi dva, vleče ga pa lastnoročno Indijec, kajpada ne brez nabora, zlasti kjer gre cesta navzgor: človek kot vprežna živina. Videl sem slabotnega fantiča, ki je le z veliko težavo vlekel v klanec svoj človeški tovor... Drugod po mestu se vidijo že bolj modernizirane rikše, ki so prav za prav tricikelj, na katerem vozač sedi in goni s pedali. Še bolj splošen, zlasti v podeželskih malih mestih (kot sem videl kasneje na primer v Kanpurju) je pa trikolesni avtomobil, ki ima celo

Pri Gandijevem grobu v Delhiju

števec; to so po manjših krajih običajni taksiji, ki za malo ceno prevažajo iz enega kenca mesta v drugega tudi po tri, štiri ljudi naenkrat. Skoraj vsako vozilo ima zadaj vidno napisano, katera banka je to vozilo financirala in hipotekirala vozaču; ko vozač posojilo izplača, mu banka zbriše napis in vozilo je njegovo ter si naprej lažje služi vsakdanji kruh. Na križiščih, kjer se promet zaustavi, sem včasih naštel do 40 takih trikolorskih auto-taksijev naenkrat. Tovrstnih prometnih sredstev drugod po azijskih mestih skoraj nisem našel, so svojskost velike, pa tehnično zaostale Indije.

Voznik je popeljal v trgovski del mesta, kjer je tudi nekaj nebotičnikov z 20 in več nadstropij. Pa ravno v tem delu mesta sem naletel na veliko prosjakov, ki s kazanjem svojih pohabljenih udov skušajo omečiti srce tujcem, ki jih je tu še največ; domačincov očitvidno zlepa ne ganejo. Meni je pa v srce segel pogled na gobavca s povsem iznakaženim obličjem in rokami brez prstov, ki mi jih je pomolil v vozilo, ko se je na križišču ustavilo. Vodnik mi je razlagal, da je v tem mestu velika socialna razlika med višjimi sloji in preprostim ljudstvom; vlada da sicer veliko govori o izenačenju razlik, a da le malo stori...

Opazil sem pa vendar že v tem glavnem mestu Indije, da se veliko gradi, ne le za premožnejše, ampak tudi za najnižje sloje. številna nova naselja, zidana po enotnem načrtu, se vidijo zlasti iz letala. Pri gradnji poslopij sem opazil posebnost: Tudi nebotičnike grade s pomočjo odrov, ki so vsi iz bambusovih cevi, pa tako zverženi, da se tujemu opazovalcu zdi: zdaj zdaj bo vse zgrmelo na tla.

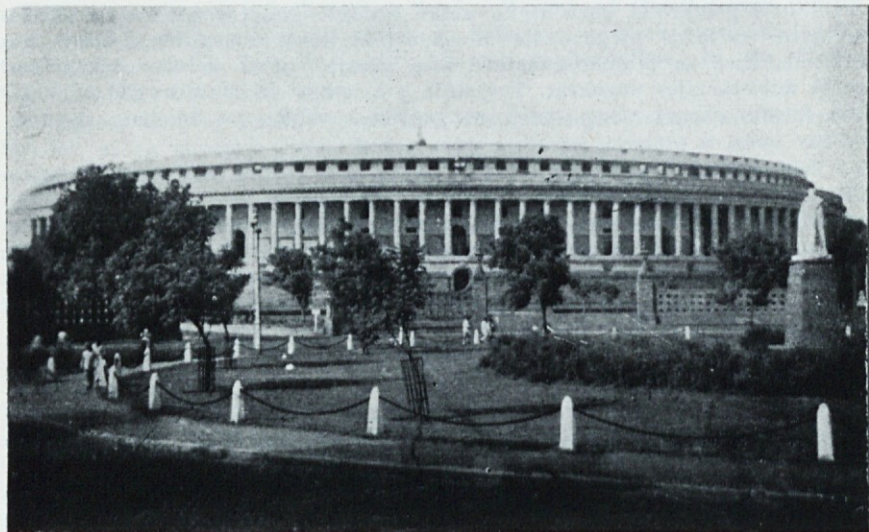
Kar hitro so minile skoraj 4 ure ogleda mesta in jaz sem bil že utrujen, zato sem vodnika prosil, naj me kar nazaj v hotel zapelje. Seveda nisem videl vsega zanimivega, a vsaj bežen vtis sem dobil o mestu. Po povratku v hotel sem bil pač lačen, saj si niti kosila nisem privoščil. Zato sem šel v hotelsko restavracijo večerjat. Za 28 rupij, kake štiri dolarje, sem dobil: oranžni sok, zelenjadno juho, ribe s krompirjem in zelenjavo, maslo, kruh in kavo. Z zadovoljstvom sem ugotovil, da bi v Buenos Airesu v čisto navadni restavraciji vsaj toliko za isto potrošil. Tu sem bil pa kraljevsko postrežen v izredno luksuznem, arhitektonsko in umetniško res svojskem restavracijskem prostoru, da je že sedeti v njem in se naokrog razgledovati nekaj veljalo.

Po večerji sem stopil na hodniku sedmega nadstropja pred razgledni balkon. Spodaj se je razprostiralo mesto, v katerem so se počasi prižigale luči. Kot sem že na poti videl, je mesto polno parkov in sploh nezazidanih področij. Tudi z vrha doli sem videl skoro samo zelenje, le nekatera višja poslopja so se dvigala iznad njega. V dalji sem zagledal kupolo predsedniške palače, ki je izginjala v somraku; tam se snuje usoda 650 milijonskemu indijskemu narodu. Bog jim pomagaj!

Naslednji dan sem se držal kar v hotelski sobi in pisal pisma misijonarjem ter tudi znancem po svetu, pa počival. Tako mi je čas tudi drugega dne v Delhiju kar hitro potekal. Poln pričakovanja, da se v petek le pripeljem srečno v Kanpur in tam doživim prvi obisk indijske slovenske misijonarke, sem šel v četrtek zvečer k počitku, da si nabere novih moči za nova doživetja.

(Sledi.)

Palača indijskega parlamenta v Delhiju.

naši misijonarji pišejo

V Ghani deluje s. SILVA ŽUŽEK iz družbe Misijonskih zdravniških sester; je farmacevtka. Pisala nam je v sredi decembra in potem v sredi februarja, ko nam je poslala vrsto člankov o Gancih in njihovi kulturi, katerega drugi je v tej številki objavljen. Iz teh njenih dveh pisem objavljamo sledeče:

„Pred tednom je prišla k nam iz Slovenije Minka Škrli iz Predalji pri Ljubljani. Po poklicu je bolničarka in bo pri nas pomagala nekaj let. Izhaja iz številne družine, v kateri je bilo 8 fantov in 3 deklet, skupaj 16 otrok. Trije so že mladi umrli, ostali še žive, kakor tudi oba, oče in mati. Kako sem vesela, da morem spet po naše govoriti! Upam, da Vam bo kasneje sama kaj pisala, kakor hitro se malo vživi v novo okolje.

V začetku letošnjega novembra sem obhajala desetletnico delovanja v Afriki. Kako hitro so ta leta minula! Začela sem v deželi mučencev, v Ugandi. Od tam sem večkrat potovala tudi v naše hiše v Keniji, kjer so kaj potrebovali moje sodelovanje. Za nekaj dni sem šla tudi v Zambijo, obiskat naše misijonarje. Nato sem šla v ZDA na oddih in k večnim obljubam, leta 1973, nato sem obiskala naše v Argentini, nato pa šla v Ghano, kjer sem že štiri leta. Čez nekaj let bo treba spet na oddih v ZDA in tedaj pridem tudi v Argentino. Pripravljam diapozitive o Ghani, ki jih imam že lepo zbirko.“

Drugo njeno pismo malo več pove o tem, kdaj gre spet na oddih:

„Kdaj točno bom mogla priti v Argentino, zavisi od mojega položaja v lekarni. Za menoj mora prevzeti fant Solamo, Ganec. On bo doštudiral julija 1979. A po končanih študijah mora vsaj še leto dni delati pod nadzorstvom, šele potem more sam prakticirati lekarništvo. Tako bom prosta šele julija 1980.

Kako je kaj pri nas? Politični položaj je zapleten. Koncem marca bodo imeli referendum. Ljudje že sedaj čutijo, da to ne bo resna zadeva. Preveč je pritiska in premalo svobode. Bojijo se, da imajo druge vesele prste vmes. Draginja vsak dan narašča in prیمانjkujе najbolj osnovnih stvari. Tako majhna država kajpada ni sama vsemu kos, saj je ujeta v krog svetovnih dogodkov. Nemiri se pojavljajo tu in tam, pa so hitro v kali zatrti. Vendar, ljudje so nezadovoljni in upajo na boljšo vlado.

Za nas, misijonske zdravniške sestre, je najbolj važno, da polagoma predajamo naše ustanove domačinom. Decembra smo podpisale z našo škofijo predajo bolnice in naših dveh šol, tako da sem zdaj „uslužbenka“ našega škofa Owusuja. Naša druga najvažnejša skrb je, izobraziti in vzgojiti domačine, ki naj bodo v bodoče odgovorni tako za bolnico kot za šole. Prosim, da molite veliko v ta namen.

V lekarni sami se tudi trudim za to vzgojo in osebno formacijo. Tre-

nutno imamo tri fante v raznih šolah. Šolnine in vse druge stroške moramo sami plačati. Ako jih država izšola, jih tudi sama zase obdrži. Edino, če jih sami pripravimo do študija, moremo dobiti izšolane ljudi, narkar z njimi podpišemo pogodbo za gotovo število let. V državnih šolah se tudi nalezejo raznih idej, ki jim mešajo glave. Kot povsod drugod po svetu, se tudi pri nas pozna vpliv materializma, in se ni lahko proti temu boriti.

Medicinska sestra Minka Škrlić se šele tu seznanja s ‚Katoliškimi misijoni‘, saj v domovini ni mogla priti do njih. Tudi izseljenski slovenski tisk prebira.“

Iz Zaire se nam je oglasila s pis-mom Kristusova sestra MOJCA KARNIČNIK še pred koncem meseca februarja lanskega leta:

„Begunci iz Angole so res v veliki potrebi. Takšne stiske jaz še nisem videla. Pa še kar prihajajo novi. Njihovo število je samo pri nas preseglo že 10.000, med tem ko Popokabaka z okolico vred šteje komaj 4.000 prebivalcev. Tisti, ki so malo bolj pri moči, so se nastanili v okoliških vaseh, saj tukaj v mestu res ni za vse prostora. Zairske družine so se dobro izkazale, saj ima skoraj vsaka ob sebi še po dve angolski. Dobro, da je podnebje toplo in lahko živijo kjer koli. Za hrano jim pa domačini seveda ne morejo skrbeti, saj še sami trpijo pomanjkanje (večina ljudi tukaj uživa hrano le dvakrat dnevno). Ena naših sester običe tedensko vse te priseljence in jim razdeljuje skromno pomoč. Nabavili smo jim tudi čez 1.000 motik za obdelovanje polja. Tukaj se namreč zemlja še vedno samo z motiko obdeluje.

Hujše je s tistimi, ki so bolni ali tako izčrpani zaradi podhranjenosti, da so potrebni zdravniške pomoči.

Bolnica je prenapolnjena. Pomislite, po štirje otroci ležijo v eni postelji. In smrt kosi med njimi, da je groza. Naša hiša se nahaja med bolnico in pokopališčem in redki so dnevi, da ne bi nesli koga h pokopu. Seveda pckopavajo brez krst, za to ni denarja in mrličev je preveč.

Res je tudi v šoli zelo veliko dela, ker je treba zamašiti marsikatero vrzel zaradi pomanjkanja profesorjev. Verouk imamo letos v šolskih prostorih, a v prostem času. Doslej se ga udeležujejo prav vse učenke. Verjetno to ne bi bilo tako, da nismo pred začetkom šolskega leta obvestili starše, da se bo v naši šoli podajal verouk vsem brez izjeme, razen v primeru, da ta ali oni od staršev za svojega otroka tega ne želi. Pa se ni doslej še nihče oglasil. K verouku torej ne prihajajo samo katoličanke, ampak tudi protestantke. Ene kot druge obiskujejo tudi mašo. Protestantov je pri nas prav za prav zelo malo.“

O br. MARCELU KERŠEVANU CM, ki tudi deluje v Zaire, nam nekaj poroča njegov rodni in redovni brat, ki je tudi dolgo vrsto let deloval tamkaj, zdaj pa bolega v Belgiji, Karel Kerševan CM. Njegovo pismo je s konca leta 1977.

„Brat Marcel mi je po dolgem času sedaj kratko pisal. Se počuti zdrav in mu je dobro. Zadnja suha doba je pri njih bila deževna in viharna z nevihtami in šviganjem strele po električnih napeljavah: ozvočenje v cerkvi, radio in kar je podobnega, vse je bilo uničeno. To je značilno za tamkajšnje razmere. Mene je nekoč strela oplazila v postelji, a sem bil k sreči dovolj izoliran na dobri slamnjači iz rafije in elektrika je po kovinastem ogrudju postelje našla pot v zemljo.“

Iz „Cote d' Ivoire“ se nam je oglašil novi misijonar, škofijski duhov-

S. Magdalena Černe je k tej sliki povedala tole o osebah na njej: V sredini od leve na desno so: Sestra Anica Storman, Myreille, laična misijonarka, Terezija, kuharica v Fresko, Marija Terezija, laična misijonarka, sestra Magdalena Černe, sestra Marija Claude; zadaj so od leve na desno: Ivan Bajec, o. Barbier, Francoz, in brat Evgenij, tudi Francoz. Spredaj: sestra Emanuela Fras.

nik IVAN BAJEC, ki deluje v istem misijonu Fresco kot sestra Magdalena Černe. Pisal nam je po božičnih praznikih leta 1977:

„Dolgo sem odlašal z odgovorom na Vaše pismo, za katero se Vam lepo zahvaljujem. In prav tako lepa hvala za ček, ki sem ga lahko vnovčil.

Kot posebno doživetje so bili tudi letos božični prazniki, ki so le drugični kot v Evropi. Že samo podnebje ustvarja velik del te razlike, potem pa tudi ljudje s svojim petjem in s svojim načinom izražanja veselja.

Po praznikih smo spet začeli naše redno delo: verouk na osnovnih šolah in obiski vasi oziroma krščanskih skupnosti po vaseh. Vsak teden dva

ali štiri dni posvetim temu delu. Na našem misijonu imamo to srečo, da so vse vasi dostopne z avtomobilom. Škoda je le, da so tako oddaljene druga od druge in nas že vožnja stane veliko. Največ denarja porabimo za vzdrževanje avtomobilov in nakup bencina. Vendar se mi zdi, da kljub temu tega dela ne smemo omalovaževati. Več ali manj reden stik z duhovnikom tem ljudem veliko pomeni.

Sprašujete me, kako se more priti do našega misijona. Ni posebno težko. Z letalom pridete na mednarodno letališče v glavno mesto Abidjan. Od tu imate 200 km asfaltirane ceste proti severovzhodu, potem pa 120 km s kamenjem tlakovane proti jugu in že ste ob morju v Fresco. Če bi Vas kdaj pot zanesla semkaj, bi Vas kdo

prišel čakati na letališče, kot to vedno napravimo ob vsakem obisku.

Zadnjič ste me prosili, naj Vam pošljem kako sliko. Pošiljam Vam jo torej; na njej je skupina naših katehistov na tečaju, ki smo ga imeli lani v začetku decembra. Na sliki vidite tudi tri Evropejce: od desne proti levi je moj kolega, francoski duhovnik, v sredini redovni brat, ki je vodil tečaj, in na levi sem jaz.“

Iz Zambije nam piše jezuitski brat JOŽE ROVTAR SJ eno pismo s konca novembra lanskega leta, drugo pa pa iz srede februarja letošnjega:

Prvo pismo:

„Pri nas smo zelo zadovoljni, da se nam število bogoslovcev veča iz leta v leto. Seveda nam to da veliko skrbi in dela, posebno ker so dohodki manjši kot izdatki. Letos smo se morali zadolžiti, da smo mogli sprejeti vse kandidate. Za prihodnje leto pa se nam spet obeta večje število novih. Bog daj, da bi vztrajali, ker Zambija res potrebuje mnogo duhovnikov.“

Drugo pismo:

„Zdaj smo semenišče morali razdeliti. Višji trije letniki so se preselili v Lusako, kjer so sestre dominikanke darovale samostan za semenišče. Že dolgo je bila želja škofov, da bi imeli semenišče v glavnem mestu. Prvi trije letniki pa ostanejo v Mpimi, kjer imamo sedaj 52 študentov filozofije. V maju pa pričakujemo 60 novih. Toliko se jih je namreč dosedaj priglasilo.“

Jaz pa odidem v maju za nekaj mesecev na oddih v domovino in da obiščem grobove staršev, ki sta mi lani umrla.“

Iz kraja Mumbwa v Zambiji nam je 1. februarja pisal o. STANKO ROZMAN SJ. Med drugim pove tudi tole:

„V času, ko je Vaše pismo romalo mesec dni do mene, sem se od p. To-

mažina odselil v Mumbwo, kjer od 28. decembra lani delam skupaj z mlajšim poljskim patrom Ladislavom Gongolskim. Najina župnija je po obsegu največja v Zambiji in je celo večja od ljubljanske nadškofije. Seveda pa ima le malo ljudi, le 25.000. Ker so raztreseni, je treba iti k njim. Oskrbujeva deset postaj, poleg mestne župnije v Mumbwi s 5.000 prebivalci. Dela je na pretek. Veliko potujeva po župniji, vsak mesec greva vsaj enkrat v Lusako, ker se večina stvari tu ne dobi. Važno je tudi, da se udeleživa skupnih sestankov, tako v okviru jezuitske province kot tudi lusaške dekanije.“

Iz Južne Afrike, kjer deluje v kraju Upington s ELIZABETA POGO-RELC, nam je pisala v začetku januarja letošnjega leta:

„Prejela sem tako dobrodošel dar za naše uboge; to nam bo pomagalo kriti stroške za vsakdanjo hrano, saj se je ta zadnje čase zelo podražila.“

Ljudje so nam v okviru raznih organizacij lepo pomagali pri prenovitvi naše cerkve oziroma njene zunanjsčine, kar je stalo 15.000 R, to je nad 20.000 dolarjev. Z nemajhnimi težavami se je z združenimi močmi ta vsota le zbrala skupaj in je račun zdaj poplačan. Hvala Bogu! Lepo se zahvaljujem tudi Vam za poslano pomoč in vsem dobrotnikom!“

Sosestra s. Elizabete je s. VINCENCIJA NOVAK, ki pa deluje v kraju Keimoes. Tudi ta se nam za hvaljuje za pomoč, ki smo jo poslali po njej vsem štirim slovenskim sestram oblatinjam tamkaj. Pristavlja tole novico:

„Če Bog da, bomo čez dva meseca blagoslovili našo novo cerkev-dvorano (katere sliko smo objavili že v prejšnji številki, op. ur.) v novi črnski naselbini. Upamo z božjo pomočjo vse lepo dokončati kljub draginji.“

PO MISIJONSKEM SVETU

NA POGREBU „VAGABUNDA LJUBEZNI“ apostola gobavcev Raoula Follereauja so bila zastopstva vseh združenj iz raznih dežel sveta, ki jih je on osnoval. Ni pa poslala na pogreb nobena država svojega zastopnika. S smrtjo tega velikana se njegovo delo ni končalo. Nadaljeval ga bo André Recipion. Pomagali pa mu bodo zlasti mladi vsega sveta. Saj njim je namenil svojo oporoko, v kateri so zapisani stavki: „Ne spremenite svojega srca v shrambo, ker bi kmalu postalo koš za smeti. Največja nesreča, ki vas lahko doleti, je ta, da bi ne bili koristni nikomur, da bi bilo vaše življenje brez pomena.“

AFRIŠKA GVINEJA – kot smo že poročali – nima več tujih misijonarjev, domačih duhovnikov pa le dvajset. Škof šidimba iz Conacry je že od leta 1970 v zaporu. Francoska vlada je začela posredovati, da bi škofa izpustili. Ker je bila pred kratkim razglašena delna amnestija, imajo upanje, da bodo izpustili tudi škofa, da si je obsojen na dosmrtno ječo.

MEKA. — Letos so koncem januarja muslimani imeli v svojem verskem središču Meki svetovni islamski kongres. Med drugim je bila obnovljena želja, da nadaljujejo stike s kristjani. K temu jih vodi predvsem misel na svetovni mir, za kar pa se morajo zediniti vse pozitivne sile, če naj to prizadevanje rodi svoj uspeh. Torej

je še upati, da ne bo samo s krščanske strani, ampak tudi z muslimanske iskanje stikov, razgovorov in skupnih akcij bližalo obe veski skupnosti in s tem odstranilo veliko predsodkov.

MESTO ČISTEGA SRCA se imenuje hiša, kjer znana Mati Terezija zbira svoje reveže. Ime te ustanove bodo dobili ali so že dobili fantje in mošje, ki pričenjajo prav zdaj možko vejo redovnikov. Po zgledu Terezijinih sester bodo živeli za skrajno uboge in zapuščene. Trenutno je v noviciatu nekaj nad trideset priglašencev. Ko so vsaj v trenutnem zastoju stare redovne družbe, nastajajo nove.

V ANGOLI se je prav do letos obdržala afriška katoliška radijska postaja „Radio Ecclesia“. Letos 26. januarja pa je bil izdan odlok, da vodstvo preneha z oddajami, tehnično osebje pa mora ostati na mestu, dokler postaja ne bo vključena v državne radijske postaje. Kaj takega je bilo pričakovati. Saj se je že dalj časa vodila borba za obstoj katoliške oddaje. Verjetno je ta vladni poseg bil odgovor na izjavo angolskih škofov, ki so izrazili svoje pomisleke glede angolskega revolucionarnega postopka.

UMETNICA grafičarka Uta Moedensens pomaga misijonarjem na ta način, da jim podarja svoje umetnine. Belim očetom je izročila že nekaj svojih slik, da z njimi morejo do-

biti denar v pomoč gobavcem. Na eni teh grafičnih slik je upodobljena tudi Mati Terezija iz Kalkute, ki jo umetnica visoko ceni.

VISOKI VOLTA je samostojna afriška država in meji na Saharo. Prebivalcev ima pet milijonov. Kljub muslimanskemu pritisku misijonsko delo lepo napreduje. V zadnjih petindvajsetih letih se je število katoličanov podeseterilo. Danes že gre proti 400.000. Kar je še bolj razveseljivo, je dejstvo, da je poleg 280 tujih misijonarjev že 120 domačih duhovnikov.

BURUNDI, mala afriška država, ima veliko katoličanov, kar 60 odstotkov vseh prebivalcev. Toda težava je v tem, ker ni duhovnikov. Dva milijona in pol vernikov oskrbuje le 350 duhovnikov. Zato škofje skušajo pri pastoralnem delu uporabljati tudi že bogoslovce in pa laike.

VIETNAM je presenetil katoliški svet s prošnjo, da bi v Hanoiu svojo dobrodelnost obnovil Malteški viteški red. To novico je javnosti sporočil sam veliki mojster Fra Angelo de Mojana y Colona. Je to prva lastovka, ki naj bi napovedovala pomlad?

OB SAHARI spet grozi lakota. Že več mesecev ni dežja in sonce neusmiljeno pripeka. Lakota grozi posebno državam: Senegal, Zgornji Volta, Zambija, Mavretanija. Caritas, mednarodna organizacija, je že v ta namen sklicala komisijo v Rim, kako priskočiti na pomoč. Tudi sam senegalski predsednik, znani književnik in umetnik, vrh tega katoličan, Leopold Senghor je že tudi naslovil na bogate države poziv in prošnjo za pomoč.

V KINŠASI, Zaire, je bilo zanimivo zborovanje, ki ga je na teološki fakulteti priredil Center za raziskovanje afriških verstev. Šest dni so v le-

tošnjem februarju razpravljali o afriški katoliški teologiji. Gre za zmago afriške avtentičnosti nad kolonialno miselnostjo. Zanimive so izjave tajnika Tajništva za nekristjane. Med drugim je dobesedno takole rekel: „Krščanstvo mora biti mladika, ki se vceplja na afriško drevo. Krščanstvo je treba ločiti od krajevnih kultur. Pojmovati ga je treba kot eksistenčni dinamizem. Treba bo priznati, da se je Bog na neki način razodeval neizraelcem tudi pred Kristusom. Pokloniti se bo treba tudi pred nenapisanim razodetjem, ki se je ustno prenašalo skozi stoletja. Morda nam bo afriška duša lahko na povsem svojski način razložila, kako moramo v jutrišnjem svetu razumeti evangelij.“

IZ MAROKA je v Rim koncem februarja prispela uradna delegacija, zastopstvo muslimanov. Poleg obiska vaticanske knjižnice, muzejev, itd., se je delegacija oglasila na papeški univerzi Gregorijani, na papeškem Institutu za arabsko znanost in kulturo in pri papežu Pavlu VI. v posebni avdienci. Delegacijo je vodil profesor Abdell Al Guennon.

IZ KITAJSKE so redka poročila, kaj preživljajo katoličani. Nekatera pa dajo slutiti o nepopisnem trpljenju. Na generalatu frančiškanov so zvedeli zanesljivo, da je v kitajskih ječah umrl njihov pater Odorik Liou. Torej po rodu Kitajec. Bil je generalni vikar nadškofije Haniv. Dvajset let je preživel v zaporu in tam tudi umrl. Po mnenju škofa v Tajpeju (Formoza) je umrlo v taboriščih in ječah okoli 600 duhovnikov. Živi jih pa še kakšnih tisoč in skrivoma vrše svjcjo službo ponoči in v odročnih krajih. Isti škof je mnenja, da se bo Cerkev kljub vsem stiskam na Kitajskem ohranila.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misionar Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LEO 1978: V Argentini in sosednjih deželah: 1. polletje 1.700 pesov. Celoletna: V ZDA in Kanadi: 5 dolarjev; v Italiji: 4.000 Lir; v Avstriji 90 šilingov; v Franciji 25 NF; v Angliji 2.5 funta; v Avstraliji 5 dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM, 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave. Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Italija: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijele, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

MISIJONSKI DAROVI

ZA TISKOVNI SKLAD KM

Argentina (v pesih): Furlan Matilda, 1.000; družina Goršič, 2.000; Janez Tršan, 1.000; Mara Steinhaus, 1.000; Mikelj Jože, 2.000 in Jože Zakelj, 300.

Združene države (v dolarjih): Anuška in Ljudmila Lekan, 5; Velikonja Ivanka, 5; Zakrajšek Mihaela, 5.

Avstralija (v dolarjih): Ivan Kovačič, 7.

ZA MISIJONE

Anton Rozman in dr. Antonija Rozman, ZD, 15 dolarjev; nabirka pri salezijancih v Trstu, 18.000 Lir; Franc Jakoš, Venezuela, 7.900 pesov, Lisjak Marjan, Argentina, 1.000 pesov.

ZA MISIJONSKI ZAVOD

Frances Ošaben, ZDA, 12 dolarjev.

V SKLAD KM ZA VSE

MISIJONARJE

Argentina (v pesih): N. N., 60.000; Ivanka Aleš, 3.000; Lojze Sedej,

2.000; Jože Draksler, 1.000; Justina Pahor, 5.000; Alojzij Šonc, 2.000; Mikelj Jože, 8.000; Pavla Troha, 2.000; Mirko Bezljaj, 2.000; Justina Lisjak, 5.000; Roza Ivančič, 500; prof. France in Marija Novak, Cinco Saltes, 16.000; Vinko Zaletel, polovica izkupička prodanih velikonočnih razglednic, 95.000; Ivan Mehle, 5.000; Jože Žakelj, 5.000; Julijana Razpet, 1.000; Boris Koman, 7.300; Mramor Marija, 10.000; Aleks, Petri in Franc Mugerli, 1.500; Vzajemni sklad Slovenske vasi ob bilanci, 130.000.

Avstrija (v dolarjih): Iz Akcije Treh Kraljev med slovenskimi rojaki, 12.900.

Kanada: Matija Kukovica, 32.250 pesov.

Francija: N. N., Tuequegnieux, 300 frankov.

Venezuela (po Cirilu Bartolu) v bolivarjih: Sodja Maks, 200; Janez Grile, 186; Ciril Bartol, 149; Rušič Minka, 80; Jakoš Anton, 50; Tome Niko, 16; Neimenovani, 15.

Pred kitajskim templjem na Formozi

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612